SAYI 14 | 24-30 EYLÜL 2021

Søren Sveistrup

Kitap ve diziyle *Kestane Adam*

Søren Sveistrup, *Forbrydelsen (The Killing)* ile TV dünyasında akım başlattı. İlk romanı *Kestane Adam*'ın hem kitabı çıkıyor hem Netflix dizisi başlıyor. 9-10'da

1.5 milyondan fazla 'Wattpad' satışı

Epsilon

Sektöre 1993'te adım atan Epsilon Yayın Grubu bugüne kadar yaklaşık 30 milyon kopya kitap sattı. Çevrimiçi yazarlık platformu Wattpad'den de kitaplar basan yayınevi, özellikle genç okurun ilgisini çekiyor. 6'da

Zübük'ten daha tehlikeli 'Hıdır'lar

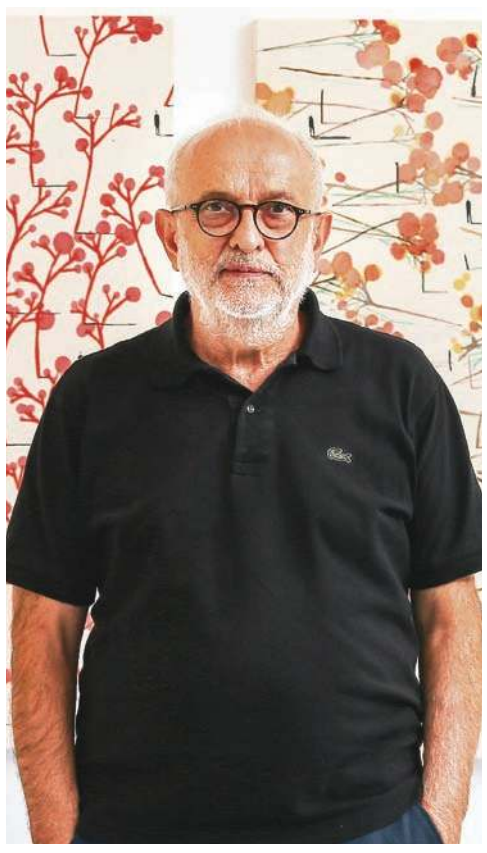
Erendiz Atasü edebiyattaki 40'ıncı yılında yayımladığı *Bir Başka Düğün Gecesi*'nde Türkiye'nin halini anlattı. Romandaki Hıdır Abi karakteri genç Menekşe'yi kaçırıp fuhuşa zorluyor. Atasü "Zübükler her dalavereye bulaşır ama sadist ya da zalim olmayabilir. Az gelişmiş vicdana sahip Hıdırlar daha tehlikeli" diyor. Sibel Oral'ın söyleşisi 7'de

Erendiz Atasü

Pop dünyası çok sentetik

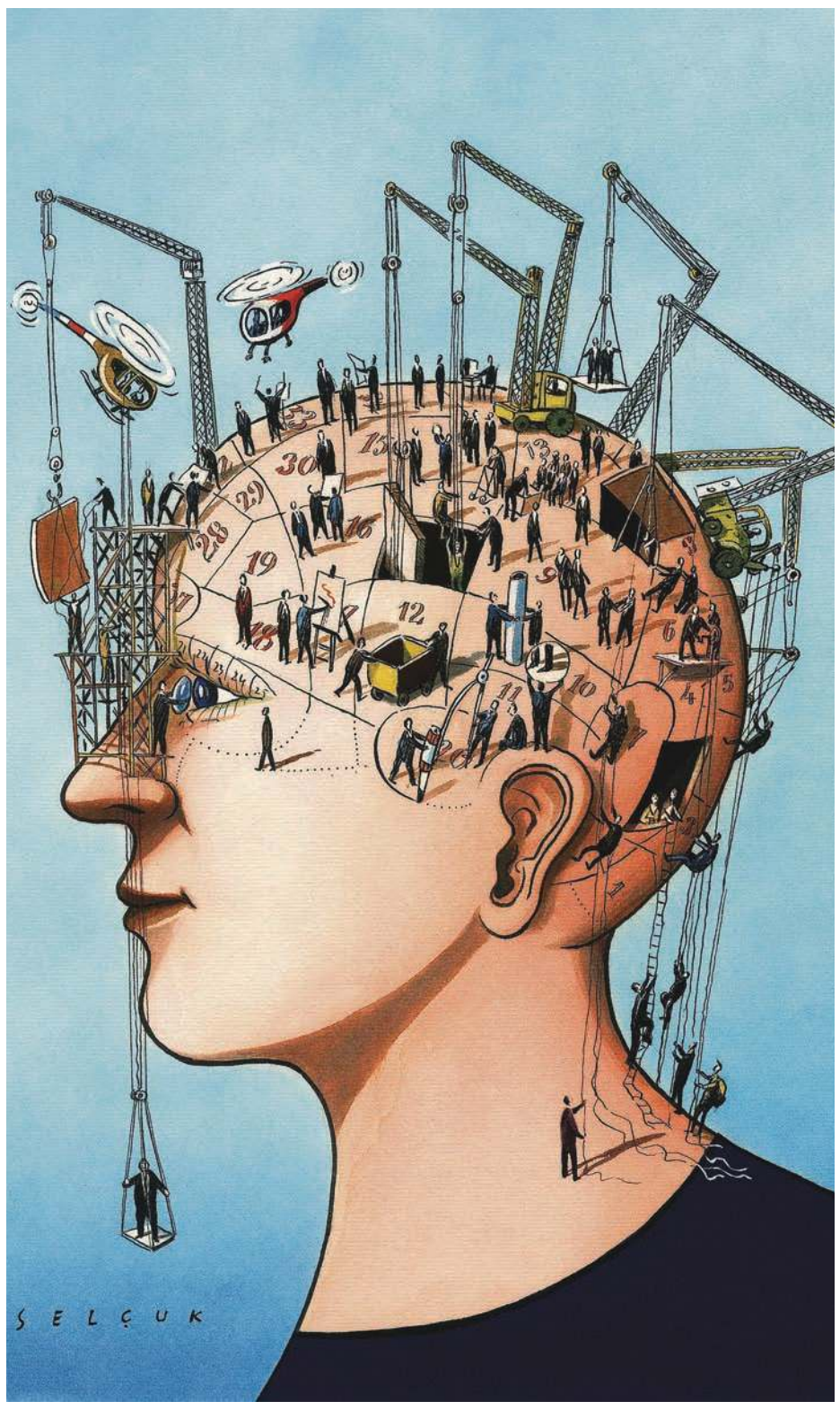
Edis son dönemin en önemli genç yıldızlarından. Bu yıl çıkardığı hit şarkısı *Martılar*, Spotify'da 50 milyondan fazla kez dinlendi. Netflix'te de 30 Eylül'de *Starlight* adlı belgeseli yayınlanacak. Edis ise "Şöhrete ulaştığım anda şöhreti istemediğime karar verdim" diyor. Alper Bahçekapılı'nın röportajı 3'te

"Hayatım sadeleştikçe yaptığım heykeller de sadeleşti" 2'de

Selçuk Demirel'in incecik ağaçları

Sanatçı Selçuk Demirel 2019'da, Çin seyahatinden kalan pirinç kağıtlarına incecik, birkaç dallı ağaçlar çizmeye başladı. Onlar şimdi *Bir Ağacın Altında* sergisinde. Elif Tanrıyar'ın röportajı 11'de

Selçuk Demirel'in *Beyin Şantiyesi* adlı eseri.

KİTAP • DİJİTAL PLATFORM • SİNEMA • TİYATRO • SERGİ • KONSER • MÜZİK

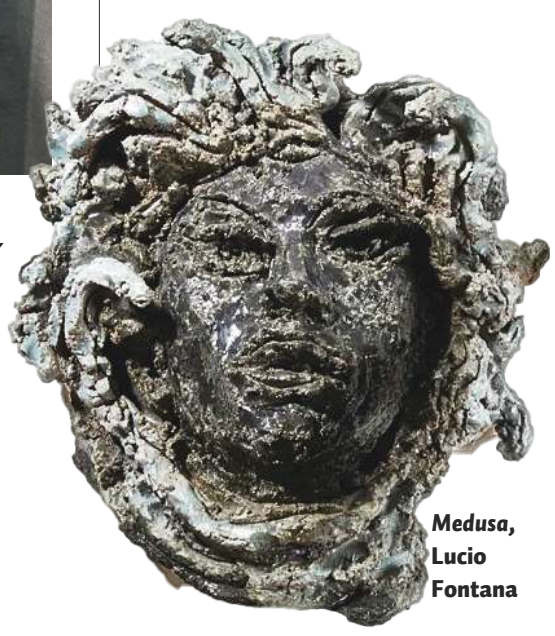
Pınar Deniz (solda) ve Kaan Urgancıoğlu, dizideki Burcu-Kemal aşkının bir ömür sürebileceğine inandıklarını söylüyor.

Teneffüs bitti, aşk dersine devam!

Netflix'in yerli yapımı *Aşk 101*'in ikinci sezonu 30 Eylül'de yayında olacak. Yeni dönemdeki sürprizleri, çalkantıları ve romantik hikayeleri oyuncular anlattı. Defne Akman'ın haberi 11'de

Art Basel'de yüksek enerji

Dünyanın en prestijli sanat fuarı Art Basel'in 51'incisi Covid nedeniyle ertelenmişti. Financial Times gazetesinden Melanie Gerlis tüm zorluklara ve kısıtlamalara rağmen galerilerin ve koleksiyonerlerin yüksek enerjisiyle açılan organizasyonu yazdı. 15'te

Medusa, Lucio Fontana

Sanatçı Seçkin Pirim: **"Freud ve Cervantes'in köpekleri"**

Louis Breger'in bizde 19 yıl önce yayımlanan kitabı, Freud efsanesini tartışmaya açıyor. 6'da

YEKTA KOPAN

Oğlumuz trans birey, hangi kitabı okuyalım

Kitaplar yaşanmışlıkların tezahürüdür. Bize yalnız olmadığımızı hisettiririrler. 4'te

ASLI PERKER

Anneliği işleyen polisiye

Uyuyan Peri insan doğasının aydınlık ve karanlık yanları, birey-toplum-doğa ilişkisi üzerine bir kitap. 8'de

TUNA KİREMİTÇİ

MÜZİK

Zeki Müren'e saygı listesi

24 Eylül dev sanatçı Zeki Müren'in 25'inci ölüm yıldönümü. Sanat Güneşi'nin unutulmaz şarkılarından oluşan bir liste hazırladık. 3'te

SEPYA

Hulki Aktunç'u unutmamak

Hulki Aktunç edebiyatın aydınlık yüzüydü. Yazarın hayatının her anında yazmanın bulunduğunu zarafetle anlatmıştı. Mario Levi'nin yazısı 15'te

NE OKUYOR?

Ferhan Şensoy'un kitabına ses oldu

Ali Poyrazoğlu: "Ferhan'ın *Kazancı Yokuşu*'nu Storytel için seslendireceğim. O nedenle bugünlerde kitabı yeniden okuyorum." 5'te

Afife Tiyatro Ödülleri, burs fonuyla tiyatro alanında yüksek lisans eğitimini tiyatro üzerine yapmak isteyen 10 öğrenciye burs sağlıyor. 6 Ekim'e kadar sürecek başvuru için: afife.org

Mağazanın duvarında mecburiyet ve özgürlük

Seçkin Pirim'in dev heykeli Louis Vuitton'un İstinye Park mağazasının tüm cephesini kapladı. Demre'den çıkartılan limra taşından yapılan heykel acaba neler anlatıyor?

PINAR ÇELİKEL
pinar@gazeteoksijen.com

Geçen haftadan itibaren İstinye Park'taki yenilenen Louis Vuitton mağazasının önünden geçenler uluslararası heykel sanatçımız Seçkin Pirim'in bu binanın cephesini kaplayan heykel giydirmesi ile karşılaşıyorlar. Tüm dünyada sanata destek vermeyi asıl işi olan lüks kadar önemseyen LV bir Türk ismin eserine ilk kez bu kadar büyük bir çapta yer veriyor.

Seçkin Pirim'in diğer işleriyle bağ kuran katmanlardan ve çizgilerden oluşan bu bembeyaz heykeli görünce onu merak etmemek mümkün değil. Her geçen, "Bu nedir?" diye kafasını kaldırıp inceliyor, önünde birkaç dakika geçiriyor. Pirim'i tanıyanlar da onun sanatından haberi olmayanlar da binaya imzasını attığını söylüyorlar.

Heykellerinin kendi hayatıyla özdeş ilerlediğini söyleyerek başlıyor söze. "Dünyada ne popülerse ben de onu yapayım, demedim hiçbir zaman. Bugün gördüğünüz çizgilerin ortaya çıkmasının bir nedeni vardı. İşlerin bir tarafı katmanlı, bir tarafı düz. İşte bu katmanlar hayatın maskları, yani yapmak zorunda olduklarım. Düz tarafı ise özgür olmayı seçtiğim tarafım. İkisinin bir arada olduğu bu iş beni oluşturuyor."

Hayatı minimalleştikçe bu, heykellerine de yansımış. "Son beş yıldır çok azalttım her şeyimi. Evde iki tane kot pantolonum vardır. Bir gün birini, bir gün diğerini giyerim. Böyle böyle hayatım ve işlerim de minimalleşti."

Zaten üniversiteden beri soyut iş yapan Pirim'in hayatındaki bu değişiklik onu heykellerinde tamamen yalınlığa götürmüş."Heykelin üstüne çok fazla bir şey koymamak istedim" diye özetliyor bunu.

Pek çoklarının soyut iş yapmanın kolay olduğunu düşündüğü bir sanat ortamında iyice incelmek, iyice yalınlaşmak hiç de kolay değil oysaki. "Soyut iş çok uçsuz bucaksız bir dünya. Ben kendime şunu sordum: Dünya kurulduğundan beri bir kare var. Kareyle yapılmış milyarlarca sanat eseri var. Ben bu kareyle daha yeni ne yapabilirim? İkinci soru: Bir soyut işin karşısına geçip ağlayabilir misin? Bir gün dedim ki; soyut işle izleyiciyi karşıya geçireceğim ve ona 'bu çok romantik bir iş olmuş' ya da 'bu işte bir hüzün var' dedirteceğim."

İşte Seçkin Pirim'in hedefi bu.

Soyut işle ağlatmak

Kolay değil elbette. Ama mümkün olduğunu New York'ta tecrübe etmiş. "5 yıl önceki New York sergimde koca bir heykelin karşısında bir izleyiciyi ağlarken gördüm. 'Şu eseriniz karşısında kendimi tutamadım. Nedenini bilmiyorum. Size sarılabilir miyim?' dedi. Hayatım boyu yakalamak istediğim duygu buydu. 'Asıl ben size sarılmak istiyorum' dedim.

O yüzden soyut iş bana hâlâ böyle uçsuz bucaksız geliyor ve her zaman yeni bir şey yapma heyecanı içerisinde oluyorum."

Bu arada her zaman hayatındaki değişiklikler heykellerini değiştirmemiş. Trafiğin tersine aktığı zamanlar da yaşanmış Pirim'den bir itiraf: "Obsesiflik derecesinde simetriktim. Hem işlerimde hem hayatımda."

Bu huyunu aşarken heykelleri yardım etmiş ona. Heykellerinde simetriyi bozarsa, bunun hayatında da önemini kaybedeceğini düşünmüş. Gerçekten de öyle olmuş. O yüzden bu yeni heykel pek çok Pirim işi gibi simetrik değil.

Ayrıca bu eser hatırlattı da aslında bizim memlekette yıllar önce duvarlar sanatla giydirilirdi. Dev boyutlu heykeller süslerdi şehri. İlhan Koman'ın Akdeniz'i, Eyüboğlu'nun duvar giydirmeleri… Zamanla unuttuk incelikleri. Acaba unuttuğumuz bir şey canlanır mı?

Heykelin iki yıllık üretim yolculuğu

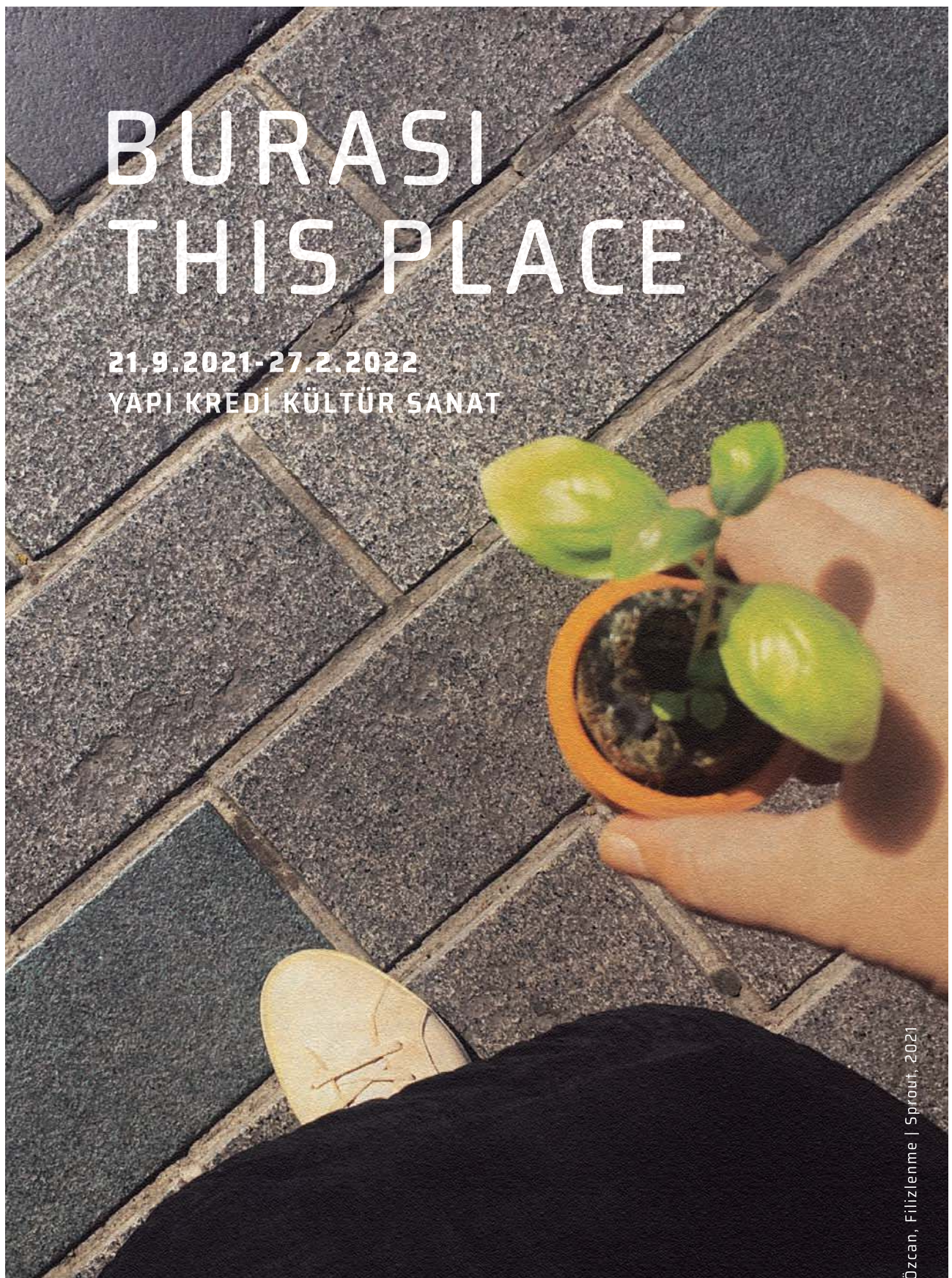
Beklenenin aksine İstinye Park'taki yerleştirmede LV'nin sembolü çiçekler yok. Pirim'in bilinçli tercihi bu. Sürecin ilerleyişini şöyle anlatıyor, "Başta üç tane alternatif çizdim. Biri markanın logosundandı, istenmedi. 'Biz senin heykelini istiyoruz, seni istiyoruz,' dediler."

Heykelin çizim aşamasından bugüne gelmesi yaklaşık 1,5-2 yıllık bir süreç. Üretim ise yedi-sekiz ay sürmüş. "LV ile Türkiye arasında bir bağ olsun istedim. Antalya Demre'den çıkan limra taşı kullandım. "

Bu ağır heykeli cepheye sabitlemek epey bir mühendislik gerektirmiş. Bunu mümkün kılmak için de tüm imkanlar kullanılmış. Bir örnek: "Üretimde karşılaştığımız küçük bir teknik sorunu projenin bir kısmını değiştirerek çözdüm. Bir sonraki toplantıda, 'Burayı niye değiştirdin,' dedi yöneticilerden biri. Anlattım işi kolaylaştırmak için olduğunu. 'Sen sanatçısın sen asla tasarımını değiştirmeyeceksin, biz gerekirse yapıyı değiştireceğiz' dedi. Bu benim için büyük deneyimdi."

CONTEMPORARY HEYECANI

İstinye Park'a giden binlerce kişi eserini görecek ama ya daha fazlasını görmek isteyenler...Yıllardır Türkiye'de bir galeri ile çalışmazken artık Dirimart çatısı altında. Birlikte üç yıllık bir yol haritaları var. İçinde New York var. 2023 için bir müze sergisi var. Bir Maldivler projesi var. En yakında ise gelecek ay Contemporary Istanbul için üzerinde çalıştığı yeni işi var.

PODCAST

Geçmişten bugüne

Binlerce yıl öncesinin ya da yakın geçmişin hikayeleri. Öğrenmek ya da hatırlamak istediklerimiz

SELİM KARAKAYA
@turkcepodcast

Ottoman History Podcast

2011 yılından bu yana yayında. Çoğunluğu yabancı akademisyenlerden oluşan Osmanlı tarihi meraklısı bir ekip, bizi bile şaşırtacak derecede detaylar üzerine fikirlerini ve tespitlerini paylaşıyor. İngilizce olarak yayın hayatına başladı ama Türkçe bölümler de dinlemek mümkün. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

İstanbul'u Dinliyorum

Koç Üniversitesi Suna Kıraç Kütüphanesi tarafından oluşturuldu. Her ay bir konukla İstanbul'un tarihine uzanıp, sayfa aralarında kalmış etkileyici hikayeler dinliyoruz. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Kulak Uleması

Bir tur rehberinin meraklı gözünden tarih notları. Temel olarak tarihi yapılardan yola çıkan Hilmi Çalış, detaylı bir araştırmanın sonucu derlediği notları aktarıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Bir Nevi Biyografi

Edebiyat, sanat, siyaset, spor ve düşünce dünyasında iz bırakan isimlerin 10 dakikalık biyografileri. Bazı özel bölümlerde İrlanda'daki patates kıtlığından, Dümbüllü'nün kavuğuna kadar ilginç dosyalar da kısaca ele alınıyor. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Mitolojik İnciler

Poseidon'dan Ares'e, Hera'dan Zeus'a... Bu defa tarih yolculuğu, geçmiş tanımının da ötesi kadar eksiye gidiyor. Mitolojiye başlamak için temel bilgileri kısa bölümlerle veren ideal bir kaynak. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Seni Çok Özledik

Fotbol severlerin unutamadığı efsane gol krallarının hikayeleri. 20 bölümlük bu özel yayında, 18 özel golcünün 20 gol krallığı sezonunu hatırlıyoruz. **Nereden Dinlerim:** Apple, Spotify, Google

Yıl: 1 Sayı: 14
İmtiyaz Sahibi
Haftalık Yayıncılık A.Ş. adına Nüket Mutlu

Yazı İşleri
İlke Gürsoy
Pınar Çelikel
Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Sema Yaşarlar

İçerik Editörleri
Kitap-Sanat
Elif Tanrıyar
Dijital Platformlar
Elçin Yahşi

Yönetim Yeri:
Haftalık Yayıncılık AŞ Levent Mahallesi Karanfil Sokak No: 21 Beşiktaş 34330 İstanbul

Dağıtım: Turkuvaz Dağıtım Pazarlama AŞ Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1 34060 Eyüpsultan/İstanbul

Baskı: Turkuvaz Haberleşme Yayıncılık AŞ Güzeltepe Mahallesi Mareşal Fevzi Çakmak Caddesi B Blok No 29/1/1 34060 Eyüpsultan/İstanbul

Yerel süreli yayın

Büyük Ev Ablukada, akustik performanslarıyla Enka Eşref Denizhan Açık Hava Tiyatrosu'nda 28 Eylül saat 21.15'te sevenleriyle buluşacak.

HAFTANIN ŞARKILARI

En tazeler, en güzeller, bu hafta dinlemeye doyamadığım şarkılar

1-Damien Jurado
"Take Your Time"
2-St. Panther
"Problems"
3-El Michels Affair
"Cham Cham"
4-St. Vincent
"The Nowhere Inn"
5-Oneohtrix Point Fever
"Tales From The..."
6-K.A. Smith
"Log In Your Fire"
7-James Blake
"Famous Last Words"
8-Sharon Van Etten
"Femme Fatale"
9-Jose Gonzalez
"Line Of Fire"
10-My Morning Jacket
"Love Love Love"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

HAFTANIN YERLİLERİ

Memleketten her hafta en iyi yeni şarkılar

1-Kaan Tangöze
"Haşlayın Beni"
2-Cihan Mürtezaoğlu
"Bilmeden Güzel"
3-Kalben
"Bilmiyor İçim"
4-Sezen Aksu
"Yandı İçim"
5-Yüzyüzeyken Konuşuruz
"Son Seslenişim"
6-Maviyol
"Sebebi Var"
7-Ezhel
"Mayrig"
8-Aga B
"Doktor Primo"
9-Batuhan Aslan & B. Altunyay
"Gece Gibi Kıza Bak"
10-Şebnem Keskin
"Gökyüzünde"

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

ZEKİ MÜREN ŞARKILARI

Ölümünün 25. yıl dönümünde Zeki Müren'i saygıyla anıyoruz

Gitme Sana Muhtacım
Sorma Ne Haldeyim
Şimdi Uzaklardasın
İnleyen Nağmeler Ruhumu Sardı
Yıldızların Altında
Seni Sordum Yıldızlara
Rüyalarda Buluşuruz
Hiçbir Şeyde Gözüm Yok
Huysuz ve Tatlı Kadın
Elbet Birgün Buluşacağız

Listeyi dinlemek için telefonunuzun kamerasına QR kodu okutun

MARTILAR ŞARKISI 50 MİLYONUN ÜZERİNDE DİNLENEN EDİS'İN BELGESELİ STARLIGHT 30 EYLÜL'DE NETFLIX'TE

Eğlence var suçluluk yok!

Son dönemin en gözde yıldızı Edis: "Pop bazen dinlenmesi utanılacak bir tür olabiliyor. Benim müziğimde böyle bir durum olmadığı için dinleyiciyi daha kolay yakaladı"

Yaptığı her şarkı listelerde zirveyi zorluyor, sahne şovunun ön plana çıktığı konserleri dolup taşıyor. Bu yılın en büyük yerli hit'lerinden biri olan, hem YouTube'da hem Spotify'da 50 milyonun üzerinde dinlenen *Martılar* onun eseri. Son günlerde yeni şarkısı *Arıyorum* ile gündemde olan Edis'in haftaya Netflix'te bir belgeseli de yayınlanacak. Hemen ardından ilk İngilizce albümünü hazırlamak için doğduğu topraklara, İngiltere'ye gidecek. Edis'le Londra'da başlayan hayatını ve Türkiye'deki zirve yolculuğunu konuştuk.

ALPER BAHÇEKAPILI

Netflix'te bir belgeseliniz Starlight yayınlanacak. İzleyicileri neler bekliyor?

Volkswagen Arena'daki bir konserimi merkeze alıyor. Konserin otobiyografik bir yanı vardı. Hem İzmir'deki hayatıma, hem de farklı türlerde gezinen şarkılarımı açıklayan bir belgesel olacak. Ticari meseleleri, bu endüstrideki sorunlardan bir müzisyen olarak nasıl etkilendiğimi de anlatıyorum. Belgesel plak şirketim Warner'la anlaşma imzalamamla final yapıyor. Benimle altı ay boyunca dolaşan 140journos'un prodüktörlüğünde ilerledi.

Bu sırada yeni şarkınız *Arıyorum*'u da yayınladınız. Onun hikayesi nedir?

Martılar'la Latin-pop yapmıştık. Bu şarkı da *Martılar*'ı yazan Emrah Karakuyu'nun şarkısı. *Arıyorum* gizlediğim arabesk sevgimin bir dışa vurumu aslında. İki senedir İngilizce şarkılara odaklanmışken, bu şarkı memleketime dönmek gibi oldu. Artık kendimi daha özgür hissettiğim için, her şarkıyı yapabileceğimi düşündüm. Fakat seyirci sizi kabul ettiği bir prototipte görmek istiyor. Yaptığım şarkının popüler olması değil, ruhuma yakışması önemli.

Bir yandan da İngilizce albümünüzü tamamlamak üzeresiniz...

New York, Londra ve Los Angeles'tan farklı ekiplerle çalışıyoruz. Altı-yedi şarkı hazır. Çıkış şarkımın bestesi Emrah Karakuyu'ya, sözleri BTS ve Justin Bieber'la da çalışan August Rigo'ya ait. Düzenlemesini de The Orphanage yapacak, onlar da Ariana Grande'nin son albümünün prodüktörleri arasındalar. Ne kadar kendimden, ne kadar başka bir kültürden şarkılar kullanacağımı düşündüğüm bir aşamadayım.

Hayatınız İzmir'de geçse de, İngiltere doğumlusunuz.

Annemle babam üniversiteden sonra İngiltere'ye daha iyi bir yaşam hayaliyle gitmişler. Babam orada çok iş yapmış. Tiyatroda, BBC Radio'da çalışmış, hatta bulaşıcılık da yapmış. Annemse garsonluktan işletmeciliğe kadar yükselmiş. Ben doğunca hem bana bakıp hem işi sürdürmek zorlamış. Bu yüzden Türkiye'ye dönmüşler.

En başından bu yana yıldız olma istediği mi vardı sizde?

Çocukluğumda ünlü olma isteği vardı. Yaptığım şeyin neredeyse yanına koyuyordum o isteği. Müziğimi milyonlarla paylaşmak istiyordum. Bunun psikolojik bir açıklaması elbette vardır. Neden bu kadar sevilmek ve popüler olmak istedim? Bunların cevabı çocukluğumda saklı. Bu isteğin arkasında bir yetenek de olması gerekiyor. Zamanla ne istediğimi daha iyi anladım. Yıldız olmak da kolay değil.

Şöhret size ne getirdi, sizden ne götürdü?

Şöhrete ulaştığım anda şöhreti istemediğime karar verdim. Nelerden ödün vereceğimi anlayınca şöhretten rahatsız oldum. Sevilmeseydim, dinlenmeseydim ne yapardım, bilmiyorum. Ama insanların hayatına bir misafir gibi girmek ne kadar tatmin edici, bunu ileride göreceğim. Misafire farklı şekilde davranırsınız ya, ben o davranışları görüyorum sürekli. Bu durum seçtiğim müzik türüyle ilgili aslında. Pop müzik dünyası çok sentetik. Zamanında hayalini kurduğum o yıldızlığın gerçek olmayan tarafları da var. Bu müzik içerisinde bir duruşunuz olması önemli.

Pandemide büyük bir depresyona girdim. 20 kilo aldım eve kapandığımız dönemde. Konsersizlik bende bir açlık yarattı. Çünkü ben konser sanatçısıyım. Sahnede söyleyeceğim şarkıları yaparım

Kendi kuşağınızda sizi özel kılan şey neydi?

Oluşturduğum dünya içerisinde birçok farklı alan, bestecilik, doğru şarkılar, göze ve kulağa hitap eden bir durum vardı. Özlenen bir kalite vurgusu da mevcuttu. Pop bazen dinlenmesi utanılacak bir tür, 'guilty pleasure' olabiliyor. Benim müziğimde böyle bir durum olmadığı için dinleyiciyi daha kolay yakaladı. Eğlendiklerinde insanları suçlu hissettirmedim. ●

ALPER BAHÇEKAPILI'DAN HAFTANIN ÖNERİLERİ

KONSER

Candan Erçetin
24 Eylül, İzmir Kültürpark Açıkhava Tiyatrosu

Candan Erçetin'in ilk albümünü yayınlamasının üzerinden 25 yılı aşan bir zaman geçti. Geçen bunca zamana rağmen, Türk pop müziğinde benzerine pek rastlanmayan özel ses renginin de sayesinde, popülerliğini hala koruyor. Müzisyeni bu hafta İzmir Kültürpark'ın (24 Eylül) yanı sıra, Ankara'da Atılım Üniversitesi'nde (25 Eylül) ve Adana'da Çukurova Üniversitesi'nde (1 Ekim) izleyebilirsiniz.

FESTİVAL

Antalya Akra Caz Festivali
25 Eylül-9 Ekim, Antalya

Bu yıl dördüncüsü düzenlenecek olan Antalya Akra Caz Festivali, birçok farklı müzik türüne de dokunan zengin programıyla dikkat çekiyor. Yazın son günlerine eşlik edecek festivalde sahne alacak isimler arasında Karsu (25-26 Eylül), Önder Focan & Şallıel Bros. (29 Eylül), Sonic Boom (2 Ekim), İlhan Erşahin (6 Ekim) ve Fazıl Say (8-9 Ekim) var. Festivalin bilet gelirleri bu yaz gerçekleşen yangınlarda 60 bin hektarlık alanın kül olduğu Manavgat ormanlarının yeniden yeşertilmesi için kullanılacak. ●

14 GÜN ÜCRETSİZ DENE
audioteka
BİNLERCE SESLİ KİTAP VE PODCAST AYDA SADECE 19,90 TL!
App Store
Google Play
audioteka.com/tr

Murat Mahmutyazıcıoğlu'nun yazıp yönettiği *Sen İstanbul'dan Daha Güzelsin*, 24-25-29-30 Eylül 20.30'da İstanbul Şehir Tiyatroları Gaziosmanpaşa Sahnesi'nde.

Genç sanat ile 5'inci BASE buluşması

Beşinci kez kapılarını açmaya hazırlanan BASE'e, Tophane-i Amire ev sahipliği yapacak. Sergide 32 üniversiteden 100 yeni mezun sanatçı adayının 114 eseri yer alacak

ELİF TANRIYAR
etanriyar@gazeteoksijen.com

571 yapıt sanatseverlerle buluştu.

511 sanatçı adayı sanatseverle buluştu.

BASE, Türkiye'nin dört bir yanından yeni mezun genç sanatçı adaylarının yapıtlarını İstanbul'da aynı çatı altında sanatseverlerle buluşturan bir paltform. Bu yıl beşinci kez gerçekleştirilecek olan BASE, Türkiye'deki üniversitelerin resim, heykel, fotoğraf, video, baskı, grafik tasarım, cam ve seramik, geleneksel Türk sanatları bölümlerinden yeni mezun sanatçı adaylarının eserlerini Tophane-i Amire'de bir araya getirecek. Derya Yücel'in küratörlüğünde, bu yılki teması "Rezonans" olarak belirlenen BASE'te, sanat kariyerinin başındaki sanatçı adaylarıyla tanışabilmek ve onların farklı disiplinlerde özgün yapıtlarını bir arada görebilmek mümkün olacak.

29 Eylül'de başlayıp 3 Ekim'e kadar devam edecek BASE, Türkiye'nin 42 farklı şehrindeki 75 üniversiteden 1200'e yakın başvuru almış. 2021 edisyonunda, seçici kurulun değerlendirmesiyle 100 yeni mezun sanatçının eseri yer alacak. BASE'in kurucuları İdil Bilge, Aslı Boduroğlu, Ali Kerem Bilge ve küratörü Derya Yücel'le konuştuk.

BASE fikri nasıl doğdu ve hayata geçti?

İdil Bilge: 2012 yılında Amerika'nın sanat alanında önde gelen lisansüstü eğitimlerinden birini veren New York Academy of Art'ın mezuniyet sergisine gitmiştik. Okulun, eğitimlerini tamamlayan sanatçılarını sanat dünyası ile buluşturmak için gösterdiği çaba çok ilgimizi çekmişti. O zaman düşünmüştük, Türkiye'de kim bilir kaç Güzel Sanatlar Fakültesi'nden kaç kişi mezun oluyor, ne kadarını tanıyabiliyoruz diye… Türkiye'nin farklı şehirlerinde sanat okumuş, mezun olmuş sanatçı adaylarına eşit bir görünürlük vermek 2012'den beri hep aklımızdaydı. 2017 yılında birkaç üniversitenin kapısını çaldık ve kollarımızı sıvadık.

İlk BASE'den bu yana tüm edisyonları özetler misiniz?

Aslı Boduroğlu: BASE'in ilk edisyonunu 2017 yılında Galata Rum Okulu'nda gerçekleştirdik. Hem başvuru hem de ziyaretçi anlamında beklediğimizin de ötesinde bir ilgiyle karşılaştık ve bu ilgi bizi de çok cesaretlendirdi. Serginin yanı sıra BASE Talks konuşma programı da ilk yılından itibaren çok büyük ilgi gördü. 2018 yılında hem başvuru hem ziyaretçi sayısı ve ilgisinde artış oldu. 2019 yılında Akaretler Sıraevler'e taşıdık ve en fazla ziyaretçiyi ağırladığımız yıl oldu. 2020'de sergiyi Tophane-i Amire'de gerçekleştirdik. Pandemi nedeniyle BASE'in online'da ziyaret edilebilmesi için web sitemizi yeniledik, konuşma programını da zoom üzerinden gerçekleştirdik ve YouTube kanalımızdan yayınladık.

BASE'in kurucuları: Ali Kerem Bilge, İdil Bilge ve Aslı Boduroğlu.

BASE'in yarattığı farklardan bahsedebilir misiniz?

Ali Kerem Bilge: Özellikle İstanbul'da merkezileşmiş sanat dünyası içinde var olmak isteyen sanatçılar için yüksek kiralar, hayat pahalılığı gibi pek çok zorluk mevcut. Hiç değilse mezun oldukları ilk sene aralarında yüksek potansiyeli olan arkadaşlarımıza bu zorlukları aşacak motivasyonu sağlamak gerekiyor. Son yüzyılda önemli bir sanat dinamizmi elde edebilmiş bir coğrafyada genç sanatçıları yalnız bırakmadan, önce Türkiye sonra dünyadaki kültür ve sanat ekosistemine katılabilmelerinin yolunu açabilmek günümüz ve ilerisi için çok önemli.

75 civarında üniversite yer alıyor.

60 bin ziyaretçi sergiyi gezdi.

20 bin kişi sergileri online ziyaret etti.

Çıkış noktası titreşim

Bu yıl bizi neler bekliyor?

Derya Yücel: Tophane-i Amire'de gerçekleşecek olan BASE 2021; sergi, resim, heykel, fotoğraf, video, baskı, tekstil, grafik tasarım, cam ve seramik, geleneksel Türk sanatları gibi pek çok farklı sanat dalından yapıtları bir araya getirecek. Bu yılki seçkide de kimlik, beden, çevre ve ekoloji, kentsel dönüşüm, tüketim toplumu gibi sosyal problematikler ele alınırken, ağırlıklı olarak resim, fotoğraf, video ve enstalasyon formunda anlatımlar öne çıkıyor.

Bu yılın teması *Rezonans*. Dünyadaki bütün nesnelerin ve canlıların kendine has bir titreşimi vardır ve evrendeki her şeyi birbirine bağlayan bu rezonans kanunudur diyebiliriz. Bu kavramı bir tür çıkış noktası olarak kullandım ve Sanat'ın yaydığı etkileşim alanını BASE'in yarattığı etkiyle ilişkilendirdim. ●

Biraz hayal, biraz gerçek, biraz macera

Haftanın kitaplarında hatıraların önemi, duygular ve ifade biçimleri konuları öne çıkıyor. Gülten Dayıoğlu'nun beklenen yeni romanı da genç okurlara fantastik bir macera vaat ediyor

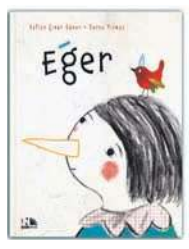

ECE ERDOĞUŞ LEVİ
eceerdogus@hotmail.com

MASALIN SEÇTİKLERİ

3-6 yaş

Hafize Çınar Güner'den *Eğer*, çocuk olmanın doğasını ve çocukluk hallerini sevimli bir şekilde anlatan sıcacık bir hikâye. Çocukların bol sorulu ve çok hareketli dünyasının ahtapot, kaplumbağa, balık, timsah ve daha birçok hayvanın üzerinden anlatıldığı *Eğer*, yetişkinlerin beklentilerine karşılık çocukluğun tüm doğallığıyla yaşanmasına dair, büyükler için de mesajlara sahip.

***Eğer* / Hafize Çınar Güner / Resimleyen: Burcu Yılmaz / Nesin Yayınevi / 28 Sayfa**

7-8 Yaş

Can Göknil'den *Hatıraları Saklama Sandığı*, hatıraların önemi, bir döneme tanıklık etme ve sevgi üzerine mesajları olan; tarihteki ünlü ressamları çocuklara tanıtan, sevimli bir seçim. Pandemi günlerinde geçen hikâyede her şey küçük Abide'nin dedesinin Almanya'dan kesin dönüş yaparak onlarla yaşamasıyla başlar.

***Hatıraları Saklama Sandığı* / Can Göknil / Can Çocuk Yayınları / 64 Sayfa**

9-12 Yaş

Çocuklar İçin Felsefe serisinin iki yeni kitabından *Duygular Aklımızı Çeler mi?*'de felsefe kulübünün öğrencileri tehdit, korku, acındırma, suçluluk duygusu, duygu sömürüsü, acı, üzüntü, zevk ve sevinç gibi temel duyguları tartışırlarken, duygularımızı nasıl düzenleyebileceğimizi de keşfetmeye çalışıyorlar. Serinin diğer yenisi *Sözler Can Acıtır mı?*'da ise öğrenciler 'Saldırı Safsataları' konulu bir yarışmaya hazırlanıyor.

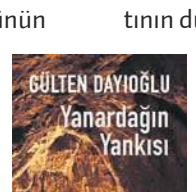

Çocuklar İçin Felsefe- Duygular Aklımızı Çeler mi? / Özge Özdemir / Resimleyen: Ezgi Platin Atzel / Redhouse Kidz / 40 Sayfa

Çocuklar İçin Felsefe - Sözler Can Acıtır mı? / Özge Özdemir / Resimleyen: Ezgi Platin Atzel / Redhouse Kidz / 40 Sayfa

12 Yaş Üstü

Çocuk edebiyatının duayenlerinden Gülten Dayıoğlu'nun yeni kitabı, *Yanardağın Yankısı*; farklı olmak, yalnızlık, hayatı anlama çabası üzerine mesajlara sahip, özellikle fantastik romanları seven genç okurlar için iyi bir seçim.

***Yanardağın Yankısı* / Gülten Dayıoğlu / Yapı Kredi Yayınları / 344 Sayfa** ●

Gerçek bir karga hikayesi

Emine Yaltı'nın kaleme aldığı *Karga Kingo- Bir Karganın Günlüğü* Zencefil Kitap etiketiyle okuyucularla buluştu. Evinin bahçesinde bulduğu yaralı kargayı iyileştirirken yaşadığı her günü not alan yazar kargasına Kingo adını verir ve Kingo iyileştikten sonra da içinizi ısıtacak hikayeyi çocuklarla buluşturmak için yola çıkar. Bu arada da sihirli ve gizemli dünyalarına doğru çıktıkları yolculuklarda çocukların yanlarında olabilmek için "Hikâye Terapisi Eğitimi" alır. 9-12 yaş grubunun keyifle okuyacağı kitabın tüm geliri Sahipsiz Hayvanları Koruma Derneği'ne aktarılıyor. Çizimlerini Şeyma Akman'ın yaptığı kitap tüm kitabevleri ve online satış sitelerinde. ●

Oğlumuz trans birey, kitap öneriniz nedir?

Oğlumuz trans birey olduğuna karar verdi. Konuyla ilgili edebiyat dışı her tür literatürü takip ediyoruz, fakat kendi duygularımla yüzleşebilmek için kitap önerilerinizi bekliyorum.
Mine

Bibliyoterapi

Okumak duyguları tanımanızı sağlar, ruhunuzu iyileştirir. Haftalık bibliyoterapi seansına hoş geldiniz. Derdinizi yazın, derman olacak kitabı söyleyelim…

bibliyo@gazeteoksijen.com

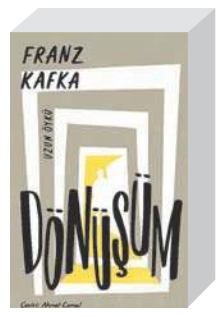
Sevgili **Mine**,

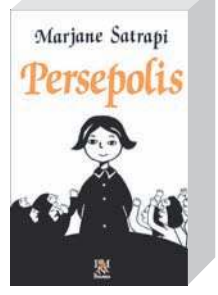
Bu konuda kurgu dışı kitapları takip ettiğinize göre bir uzmanla da görüştüğünüzü varsayıyorum. Zira aslında en önemlisi tabii ki bütün ailenin, hatta geniş ailenin sağlığı için bu konuda bir uzman desteği almak. Elbette iş aileyle de bitmiyor, toplumun da kişi üzerinde baskısı oluyor, ancak benim yıllar içinde gördüğüm çekirdek aile ne kadar sağlam bir duruş sergilerse toplum da onları o kadar saygıyla karşılıyor. Balık baştan kokar hesabı, kendinizden emin olmanız karşı tarafa konunun tartışmaya açık olmadığı fikrini veriyor.

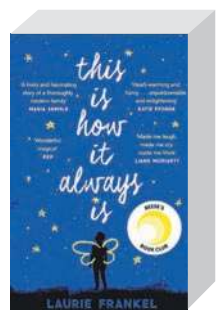
Ancak bütün duyguları kontrol altına almak, kendinden günün her saati emin olmak da çok mümkün değil. Ben bu yüzden her zaman edebiyatın varlığını çok önemserim. Yaşanmışlıkların tezahürüdür kitaplar ve bize hem yalnız olmadığımızı hissettirir hem de çok şey anlatırlar.

Bu konuyla ilgili akla ilk gelen kitap elbette *Middlesex*. Nereden baksanız 12-13 yıl önce okumuşumdur. Belki daha önce ve beni çok etkilemiş bir kitaptır. Belki de cinsel kimlik bakımından kendini farklı hissetmenin ne demek olduğunu bana ilk kez en çarpıcı olarak anlatmış olmasından… Sonrasında buna benzer İngilizce başka romanlar okudum fakat maalesef hiçbiri henüz Türkçeye çevrilmediği için tavsiye edemiyorum. *Middlesex*'in dünya edebiyatında da önemi büyük, cinsel kimlik meselesini daha detaylı, tarihi detaylarla dokuyarak ele almış bir benzeri daha yok. Kitabın okura geçen samimi anlatımının size bir arkadaşın sesi gibi geleceğinden de eminim.

Konuyla ilgili kitaplara bakarken ve düşünürken aklıma tuhaf bir fikir geldi. Aslında sanırım dönüşüm kelimesinden yola çıktığım için oldu bu, elimde olmadan Franz Kafka'nın *Dönüşüm*'ünü düşünmeye başladım. Metamorfoz. Genç bir adamın bir sabah uyandığında kendisini bir böcek olarak bulması ve buna kendisinin, ailesinin, çevrenin verdiği tepki. Gregor kendisiyle barış imzalarken ailesinin onu görmeye bile katlanamayışı, kız kardeşinin onu yavaşça kabullenmesi ve sonrası… Aslında her tür dönüşümü, beraberinde getirdiği ruh hallerini, o kişinin yaşadığı korkuları, etrafındakilerin ön yargılarını anlayabilmek için muazzam bir kitap. Okumuş olabilirsiniz, fakat belki yine gözden geçirmek istersiniz.

Bu minvalde başka bir kitap da *Persepolis* diye düşünüyorum. Çizgi romanı defalarca okumuş ve filmini de birkaç kez seyretmiş biri olarak bunun da bir dönüşüm hikâyesi olduğunu ve yine başkarakterinin bütün yargılardan kurtulmak için nasıl bir mücadele verdiği akılda tutularak okunduğunda, hayata bakışı değiştiren bir yönü olduğunu düşünüyorum. Kesinlikle tavsiye ederim.

Son olarak İngilizce okuma şansınız varsa bundan sanırım üç dört yıl önce okuduğum *This Is How It Always Is*'i kesinlikle önereceğim. Bir yayınevinde yabancı eserler editörüyken dosya olarak okumuş, yayımlayabilmeyi çok istemiştim, ancak bir şekilde olamamıştı. Konunun bir numaralı ilacı bile olabilir, bakmanızı tavsiye ederim.

REÇETE:

1. ***Middlesex* / Jeffrey Eugenides / Çeviren: Solmaz Kamuran / Domingo Yayınevi / Roman / 605 Sayfa**
2. ***Dönüşüm* / Franz Kafka / Çeviren: Ahmet Cemal / Can Yayınları / Uzun Öykü / 104 Sayfa**
3. **Persepolis / Marjane Satrapi / Çeviren: Elif Çelik / Panama Yayıncılık / Çizgi Roman / 352 Sayfa**
4. ***This Is How It Always Is* / Laurie Frankel / Flatiron Books / Roman (İngilizce) / 336 Sayfa** ●

Koreografisini Mehmet Balkan ve Tan Sağtürk'ün yaptığı *Karışık Hisler*, 25 Eylül 20.00'de Samsun Devlet Opera ve Balesi Aydın Gün Salonu'nda.

"Benim için ilk sırada hep Hamlet var"

UNICEF Türkiye İyi Niyet Elçisi, sinema ve tiyatro oyuncusu, yazarı ve yönetmeni Ali Poyrazoğlu, önerdiği kitapları paylaştı

BUGÜNLERDE OKUDUKLARIM

OKUNMASINI ÖNERDİKLERİM

DAMLA KARAKUŞ

***Yalnız Seni Arıyorum-Nahit Hanım'a Mektuplar*/ Orhan Veli/ Yapı Kredi Yayınları**

Aslında bir de Haluk *Oral'dan Bir Roman Kahramanı Orhan Veli*'yi okuyorum. Garip akımıyla ilgili araştırma yapıyorum, çünkü Orhan Veli üzerine bir oyun yazıyorum. Oyunun adı *Garip*. Bu sene oynayacağım. Onun için bu tip şeyler okuyorum.

***Kazancı Yokuşu*/ Ferhan Şensoy/ Ferhan Şensoy Yayınları**

Kazancı Yokuşu, Storytel'de sesli kitap olarak çıkacak. Ferhan da benim okumamı istiyordu. En son evinde buluşmuştuk. Şimdi onu seslendireceğim için tekrar okuyorum. Yakında dinleyeceksiniz. Bu haberi vermişken bir diğer sesli kitap haberim de Jose Mauro De Vasconcelos'un *Kristal Yelkenli*'si olsun. Onu da seslendireceğim ve yeniden okuyorum.

***The Play Goes On: A Memoir*/ Neil Simon/ Simon&Schuster Publishing**

Neil Simon'ın anılarını, yaşamını anlatan bu kitabın birinci cildini okumuştum ve çok sevdim. Şimdi ikinci cildi okuyorum. Tavsiye ederim.

***Kişi Başına Bir Yalnız*/ Atilla Atalay/ İletişim Yayınları**

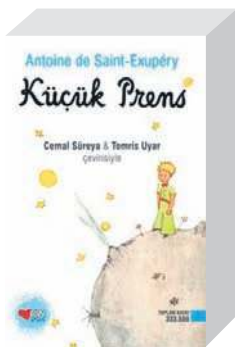
Atilla Atalay, müthiş bir mizah yazarı bence; yaşayanların en iyisi. Türkçeyi kullanışı da çok ustaca ve çok titiz. Sokaktaki dili, gözlemleyerek çok iyi yakalıyor ve bu çok hoşuma gidiyor. Tüm kitaplarını okuyorum.

***Oyunname 2*/ Tilda Tezman/ İnkılâp Kitabevi**

Bütün dünyadaki değişik yeni tiyatro hareketlerini takip edip içine topladığı kristal aynada yeni dünya tiyatrosunu anlatan bir kitap olduğu için severek okuyorum. Bize çok şey katıyor.

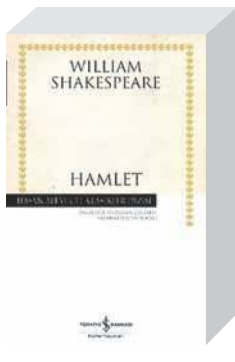

***Küçük Prens*/ Antonie de Saint-Exupery/ Çevirenler: Tomris Uyar, Cemal Süreya/ Can Çocuk Yayınları**

Küçük Prens'i ilk kez yedi yaşında okumuştum ve tekrar tekrar büyük bir keyifle okuyorum. Her seferinde farklı ipuçları buluyorum. Büyükler için yazılmış, üstelik oldukça siyasi bir kitap aslında. Benim başucu kitabım. Hatta başucumda altı yedi tane var. Değişik tarihlerde hep başka cümlenin altını çizmişim. Beni o kadar etkiledi ki, sonra *Küçük Prens Bana Dedi ki* diye bir oyun yazdım. Tadı damağımda kaldığı için tekrar okuyorum. Bir cümle var: "Aslolan göze görünmez ancak yüreğinin gözüyle bakarsan görebilirsin." Her seferinde yüreğimle görebilmek için tekrar okuyorum.

***Hamlet*/ William Shakespeare/ Çeviren: Sabahattin Eyüboğlu/ İş Bankası Kültür Yayınları**

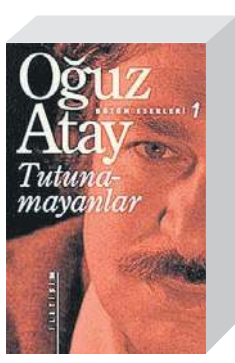

Shakespeare'in bütün oyunlarını severek okudum. Ancak ilk sırada benim için hep *Hamlet* var.

***Budala*/ Fyodor Mihayloviç Dostoyevski/ Çeviren: Mazlum Beyhan/ İletişim Yayıncılık**

Dostoyevski'nin en önemli kitaplarından biridir. Aşkın iki farklı yüzünü, ateşini ve tutkuyu yine iki farklı karakter üzerinden anlattığı bir kitap. Aslında üç adamın bir kadına aşkını anlatıyor. Tekrar tekrar okurum.

***Tutunamayanlar*/ Oğuz Atay/ İletişim Yayıncılık**

O kadar çok şey söylendi ki artık herkes biliyor *Tutunamayanlar*'ı. Bizim için müthiş bir şans. Aslında dünya edebiyatı için de öyle ama çevirisi yok. Halbuki bizim edebiyatımızın en önemlilerindendir.

***Sanatın İcadı*/ Larry Shiner/ Çeviren: İsmail Türkmen/ Ayrıntı Yayınları**

Sanatın İcadı, tam anlamıyla bir kültür tarihi kitabı! Sanata dair kavramsal anlayışımıza olağanüstü katkıda bulunan bir kitap olduğu için sanatla ilgili herkesin okuması gereken kitap. İnsanlığın en büyük icadı sanat! ●

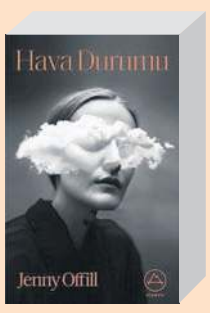
ELİF'İN SEÇTİKLERİ: OKSİJEN KİTAP KULÜBÜ

etanriyar@gazeteoksijen.com

Edebiyat / Roman

***Hava Durumu* / Jenny Offill / Çeviren: Aylin Ülçer / Harfa / 176 Sayfa**

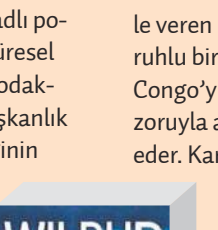
Bir zamanların parlak öğrencisi, şimdinin sıradan bir kütüphane memuru, ilişkilerini sorgulayan bir eş, kaygılı bir anne Lizzie... Bağımlı, intihara meyilli, büyümeyen, sorumluluk almayan kardeşi... Dünyanın Cehennemi adlı podcast'ler yapan, küresel iklim değişikliğine odaklanmış Sylvia... Başkanlık seçiminin gerginliğinin yaşandığı günler, sorunlarla dolu göçmen mahalleleri, herkesin birbirini ötekileştirdiği tekinsiz New York... Jenny Offill, sorgulayıcı, mizahi, imalı üslubuyla bu küçücük romanda okuru kocaman sorularla baş başa bırakıyor. Dünyanın sonuna hazır mıyız? Hayatta kalmaya değer mi?

Edebiyat/ Öykü

Şişe / Orhan Duru / Yapı Kredi Yayınları / 80 Sayfa

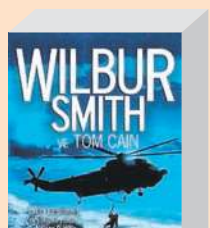
Orhan Duru'nun beşinci öykü kitabı Şişe, klasik öykünün kalıplarını bozarak başka bir anlatı dili geliştiren 1950 Kuşağı'nın 'ele avuca sığmaz' yazarının ayrıksı kitaplarından biri.

Çoksatar/ Macera

***Yırtıcı* / Wilbur Smith / Çeviren: Doğanay Banu Pinter / Altın Kitaplar 416 Sayfa**

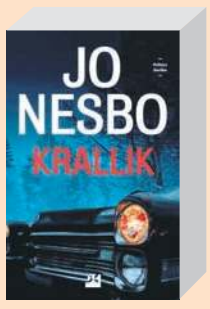
Hector Cross'un eşinin ölümünden iki adam sorumludur. Birinin cezasını kendi elleriyle veren Hector, psikopat ruhlu bir cani olan Johnny Congo'yu ise sevgilisinin zoruyla adalete teslim eder. Karısının katilleriyle hesaplaştıktan sonra inzivaya çekilen Cross, Atlantik'in ortasındaki petrol tankerini, bölgedeki terör saldırılarından korumak için tekrar harekete geçer.

Polisiye

***Kralllık* / Jo Nesbo / Çeviren: Solina Silahlı / Doğan Kitap / 520 Sayfa**

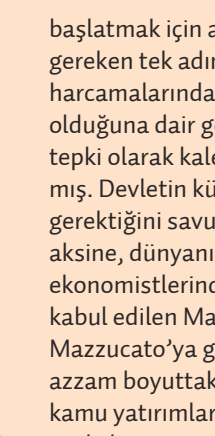
Roy Opgard aile çiftliğinde tek başına yaşayıp araba tamirciliğiyle uğraşır. Kardeşi Carl ise uzun zamandır yurt dışındadır. Carl bir gün havalı arabası ve çekici karısıyla kasabaya döner. Aile arazisinde şık bir dağ oteli yapmayı planlamıştır. Tüm kasaba ve kardeşler otel sayesinde zengin olacaktır. Ne var ki Carl'ın dönüşü geçmişin korkunç sırlarını ortaya çıkaran bir olaylar zincirini harekete geçirir.

Ekonomi

***Girişimci Devlet: Kamu Sektörü-Özel Sektör Karşıtlığı Masalının Çürütülmesi* / Mariana Mazzucato / Çeviren: Esin Soğancılar / Koç Üniversitesi Yayınları / 320 Sayfa**

Girişimci Devlet'in çıkış noktasında, küresel düzeyde yaşanan 2008 finans krizi yer alıyor. Krizin ardından, büyümeyi yeniden başlatmak için atılması gereken tek adımın kamu harcamalarında kesinti olduğuna dair görüşe tepki olarak kaleme alınmış. Devletin küçülmesi gerektiğini savunanların aksine, dünyanın en etkili ekonomistlerinden biri kabul edilen Mariana Mazzucato'ya göre, muazzam boyuttaki stratejik kamu yatırımları olmasıydı, bugün internetten GPS'e ve SIRI'ye kadar akıllı ürünlerden hiçbirini üretemezdik.

CAN | ÇAĞDAŞ

Okçu'nun yolu sonu olmayan bir yoldur.

Bir gün uzak diyarlardan gelen bir yabancı, ülkenin en mahir okçusu Tetsuya'ya meydan okur. Böylelikle okçuluk felsefesi üzerine büyülü bir yolculuk başlar. Paulo Coelho, yaşam felsefesini kurmacayla buluşturduğu *Okçu'nun Yolu*'nda hayatın her alanına uygulanabilecek bir öğreti ve ilkeler bütünü sunuyor.

canyayinlari.com | canyayinlari

can

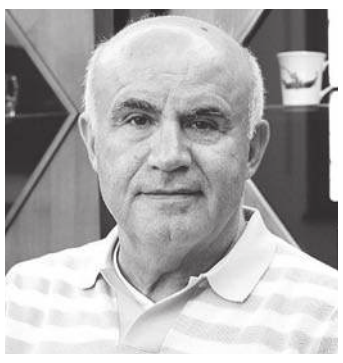

Şefliğini Gürer Aykal'ın yapacağı CSO'na piyanoda Emir İlgen eşlik ediyor. Ferit Tüzün, Shostakovich ve Saint Saens'den oluşan repertuvarla konser 24 Eylül 20.00'de CSO Ada Ankara'da.

2021 yılı hedefi 2 milyon kopyaya ulaşmak

Ömer Yenici
Epsilon Yayın Grubu Genel Müdürü

"Bugüne kadar yaklaşık 30 milyon kopya kitap yayımladık"

Epsilon Yayınevi nasıl doğdu?

Epsilon Yayınevi, 1988 yılında pazarlama şirketi olarak kuruldu. 1993 yılında ilk kitaplarımız *Kipper* serisini yayımlayarak yayıncılık dünyasına adım attık. İlk kitaplarımızın başarılı olmasının yanı sıra ne tesadüftür ki Epsilon daima çok sevilen çocuk kitaplarının yayıncısı oldu. Yıllar içinde listemize Jeff Kinney, Dan Gutman, Mo Willems gibi dünyaca ünlü yazarların kitapları eklendi. Çok kısa süre içinde *Martı, İş Hayatında Köpek Balıklarıyla Yüzmek, Bebeğinizi Beklerken Sizi Neler Bekler* kitaplarıyla çoksatan listelerine girdik. *Saftirik, Alacakaranlık Serisi, Taht Oyunları* gibi kitaplarla yayınevi hızla büyüdü. 2003-2006 yılları arasında bugün hala övgüyle söz edebileceğim *Picus* dergisini yayımladık. O günden bugüne Epsilon sayısız çoksatan kitabın ve sevilen yazarın aynı çatı altında buluştuğu bir yayınevi oldu. Okurun nabzını çok iyi tuttuk, dünyada neler olup bittiğini yakından takip ettik. Bugüne kadar ekonomiden psikolojiye, çocuk kitaplarından aşk romanlarına kadar yaklaşık 30 milyon kopya kitap yayımladık. Epsilon her dönemde oldukça vizyoner, cesur ve pek çok konuda "ilk"lere imza atmış bir kurum oldu. Nemesis ve Okuyanus Yayınları ile ortaklıklarımız, kitap365 e-ticaret yatırımımız ve Fransa'da faaliyet gösteren yayınevimiz Les Novateur ile yayıncılık faaliyetlerimize devam ediyoruz.

Yayınevlerinin Hikayeleri: ***Epsilon Yayınevi***

DAMLA KARAKUŞ

Wattpad kitaplarının adresi olarak anılıyorsunuz. Bu kitapları basmaya nasıl karar verdiniz?

Böyle anılmamızın sebebi ilk Wattpad kitaplarını yayımlayan yayınevlerinden biri olmamız ve bugüne kadarki toplam satışımızın 1 milyon 500 bin kopyayı geçmesidir. Epsilon, genel okur kitlesine hitap eden bir yayınevi. Pek çok farklı türde, sevilen ve çoksatan yazarların yayıncısıyız. Wattpad de bu türlerden biri. Her ne kadar genel satış hacmimiz içinde yaşamsal bir yer kaplamasa da bugünün konjonktürleri açısından bahsettiğim adet azımsanamaz. ●

Sevilen kitapları okurla buluşturan, Wattpad kitaplarla özellikle gençlerin ilgisini çeken Epsilon Yayınevi'ni; Epsilon Yayın Grubu Genel Müdürü Ömer Yenici ve Epsilon Yayınevi Genel Yayın Yönetmeni Aslı Tunç'tan dinledik

Aslı Tunç
Epsilon Genel Yayın Yönetmeni

"2021 yılı hedefimiz 240 kitap yayımlamak"

Bizi gelecek projelerde neler bekliyor?

La Casa De Papel'in sevilen karekteri Berlin'in yani Pedro Alonso O'Choro'nun yazdığı *Filipo'nun Kitabı* yayımlandı. Ekim ayında çevirisini Aslı Perker'in yaptığı *Jim Carrey'nin Anılar ve Yanılsamalar* kitabı raflarda olacak. Okurları heyecanlandıracağını düşündüğüm diğer iki kitap da George R.R Martin'den *Tekinsiz Kadınlar* ve Sarah Jio'nun sabırsızlıkla beklenen yeni romanı *From London With Love*.

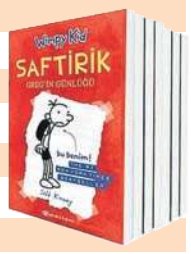
Kafka Kitap ve Uçan Fil alt markalarınızla da çok güzel kitaplar yayımlıyorsunuz. Yayınevi olarak nasıl bir strateji izliyorsunuz?

Kafka Kitap, Aleksiyeviç, Bernard Malamud, Wallace Stegner gibi yazarların kitaplarını okurla buluşturan, çok kıymet verdiğimiz bir marka. Dünya edebiyatından bir seçki sunuyor. Geçtiğimiz yıl logomuzu ve kapak tasarımlarımızı yeniledik. Meghan Hunter, Yoko Ogawa, Jeanette Winterson gibi isimleri yazarlarımız arasına kattık. Yakın zamanda 2021 Pulitzer Edebiyat Ödülü kazananı Louise Erdrich - *The Night Watchman* ve Jeanette Winterson'ın daha önce basılmamış romanları Kafka Kitap imzasıyla yayımlanacak. Uçan Fil resimli çocuk kitaplarımızı yayımladığımız alt markamız. Onun logosu da yenilendi. Çeviri eserlerin yanı sıra aramıza katılan yeni yazarlar, çizerler ve genişleyen ekibimiz sayesinde bu yıl çocuk kitaplarında genel bir daralma yaşanırken Uçan Fil iki kat büyüdü.

Epsilon Yayınları yılda kaç kitap basıyor?

2021 yılı hedefimiz 240 kitap yayımlamak. 2021 yılı kapanış hedefimiz, Kafka Kitap ve Uçan Fil'i de dahil edersek toplam 2 milyon kopyaya ulaşmak. 2020 yılında 160 yeni kitabı okurlarla buluşturmuştuk. ●

Epsilon Yayınları
Tüm Zamanlar En Çok Satanlar Listesi

1 *Saftirik Serisi/* **Jeff Kinney**
2 *Alacakaranlık Serisi/* **Stephenie Meyer**
3 *Martı/* **Richard Bach**
4 *Taht Oyunları/* **George R.R.Martin**
5 *Angela'nın Külleri/* **Frank Mccourt**
6 *4N1K/* **Büşra Yılmaz**
7 *Bülbülü Öldürmek/* **Harper Lee**
8 *Dost Kazanma ve İnsanları Etkileme Sanatı/* **Dale Carnegie**
9 *Bebeğinizi Beklerken Sizi Neler Bekler/* **Heidi E. Murkoff & Sharon Mazel**
10 *İkinci El Zaman/* **Svetlana Aleksiyeviç** (Kafka Kitap)

Yekta Kopan
Rafta Kalmasın
yekta.kopan@gmail.com

Freud, Silberstein ve Cervantes'in köpekleri

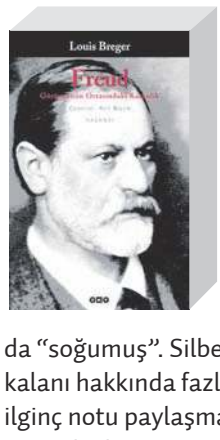
Louis Breger'in, Türkiye'de ilk kez 2002'de yayımlanan kitabı, Freud efsanesini yeniden tartışmaya açıyor. Onun gizli kalmış yönlerini ve hakkındaki "şarlatanlık" iddialarını ele alıyor

Eduard Silberstein, Freud'un ergenlik yıllarındaki en yakın arkadaşı. Gymnasium'da aynı sınıftalar. Freud, nişanlısı Martha Bernays'a 1884'te yazdığı bir mektupla ilişkilerini şöyle tanımlamış: "Okul sıralarında bulunamadığımız her saati birlikte geçirirdik. İspanyolcayı birlikte öğrendik; kendi mitolojimiz, büyük Cervantes'in bir diyaloğundan aldığımız gizli isimlerimiz vardı. İkimiz Academia Castellana adında tuhaf bir okul cemiyeti kurmuş, muazzam sayıda mizah eseri biriktirmiştik, hala kağıtlarımın arasında bir yerlerde duruyorlardır herhalde; sade yemeklerimizi paylaşır, birbirimizden hiç sıkılmazdık."

Mektuplardaki ilginç ifadeler

İki arkadaş birbirlerine Cervantes'ten alınma köpek isimleriyle hitap ediyorlar demiştik. Freud'un –eleştirel, pedagojik, akıllı olanın- adı "Cipion", onun konuşkan ve maceracı arkadaşı Silberstein'ın adı "Berganza" imiş.

Arkadaşlıkları döneminde Freud'un Silberstein'a yazdığı mektuplardaki kimi ifadeleri gerçekten çok ilginç. Yazdıklarına anında cevap alamamanın öfkesinden, merakından tutun, yüksek dozda bir bağlılık ve samimiyete uzanan mektuplar bunlar. Ancak mezuniyetle birlikte dostlukları da "soğumuş". Silberstein'ın hayatının kalanı hakkında fazlaca bilgi yok. Ama şu ilginç notu paylaşmalıyım. Eduard, ilk karısı 1892'de depresyona girdiğinde tedavisi için eski arkadaşına yollamış. Kadın, Freud'un muayenehanesinin bulunduğu binanın dördüncü katından atlayarak intihar etmiş. Başarısız tedavi sonucu diyen de var, Kadının Freud'u görmeden intihar eylemini gerçekleştirdiğini söyleyen de. İlginç olan Freud'un bu olaydan hiç söz etmemesi. Silberstein ise yeniden evlenmiş, bir kızı olmuş ve 1925'te de ölmüş.

Dipnotlar da okunmalı

Bu olayı, çok sevdiğim Freud biyografilerinden birinden aktardım: 2002'de YKY tarafından yayımlanan, Louis Breger imzalı *Freud - Görüntünün Ortasındaki Karanlık*. Aslı Biçen'in güzel çevirisiyle okuduğum kitap, benim için kendisinden önceki biyografilerin bir adım ötesine geçiyor. Kendisi de bir psikoterapist/psikanalist olan Breger, Freud'u terapi koltuğuna oturtmaktan da bilimsel metotlarını tartışmaktan da çekinmiyor. Onun bir dahi olduğunu, modern psikolojiyi geliştiren kuramların yaratıcısı olduğunu kabul ediyor ama şöhreti altında da ezilmiyor. Ayrıca heyecanlı bir roman kadar sürükleyici olan kitap 19.yüzyıl Avrupa'sının ve Yahudi orta sınıfının yaşamını da sergiliyor.

Kitaptan tek bir bölüm aktardım size. Epey Freud biyografisi okumuş biri olarak, Breger'in kitabında çok daha ilginç sayfalar bulacağınızı söyleyebilirim.

Ayrıca 20 sayfalık "Arka Plan ve Kaynaklar" bölümü ile 100 sayfalık "Dipnotlar" bölümünü okumanızı da özellikle öneririm.

***Freud - Görüntünün Ortasındaki Karanlık* / Louis Breger / Çeviren: Aslı Biçen / Yapı Kredi Yayınları / Biyografi / 644 Sayfa** ●

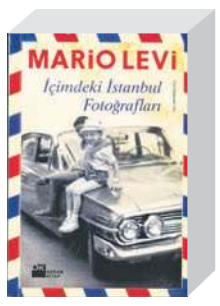

Kalem Ajans ve Kalem Kitap Kulübü'nün kurucusu Nermin Mollaoğlu.

Haydi edebiyat konuşalım!

Kalem Ajans'ın hayata geçirdiği Kitap Kulübü'nün Zoom üzerinden gerçekleştirilen toplantılarında 26 farklı ülkeden katılımcılar oluyor

Edebiyat dünyasının yakından tanıdığı Kalem Ajans'ın kurucusu Nermin Mollaoğlu'nun hayata geçirdiği Kalem Kitap Kulübü'nün kuruluş hikayesini Mollaoğlu şöyle anlatıyor: "Yayıncılıkta 18. yılımı doldurduğum hafta klasik eserleri, edebiyat akrabası olduğuna inandığım çağdaş metinlerin yazarlarıyla konuşacağımız kitap kulübünün hayalini kurdum. Yeni yıl, yeni yollar diyerek 2021'in ilk pazartesi akşamı başladık."

Bağışla katılım

"Salgın sonrasında da hayatımızı bambaşka bir forma dönüştürecek bu "yoksunluk çağında" akıl, beden ve ruh sağlığımıza edebiyatın sağladığı katkıyı çok az başka şey sağlayabiliyor," sözleriyle Mollaoğlu'nun mottosunu ortaya koyduğu kitap kulübüne üyelik ücretli. Katılmak isteyenlerin her etkinlik öncesi İTEF – İstanbul Uluslararası Edebiyat Festivali'nin çatısı altında oluşturulan Kalem Kültür Derneği'ne 100 TL bağışta bulunmaları gerekiyor. Herkese açık bir kulüp olmasına rağmen Mollaoğlu önemli bir noktanın altını çiziyor: "Kitapları yalnızca sonu ya da kurgusu sebebiyle okumayanlar için bir kulüp bu. Yazarın dili ve üslubu, metnin edebiyat tarihindeki yeri gibi birçok başka unsurun o eseri kıymetli kıldığının farkında olanlar ve bu kıymeti çağdaş yazarlarla yapılan incelemelerle birlikte takdir etmek isteyenler için..."

Daha çok bir atölye çalışması şeklinde geçen buluşmalarını Zoom üzerinden gerçekleştiren kulübün ilk toplantısında 26 farklı ülkeden katılımcı varmış. 4 Ekim'de Mario Levi / *İçimdeki İstanbul Fotoğrafları* ve Ahmet Hamdi Tanpınar / *Huzur* kitapları üzerine konuşmak için buluşacaklar. Çevirmenlerin, editörlerin, yayıncı ve yazarların misafir olduğu kulüp buluşmalarına katılmak isteyenler **kitapkulubu@itef.com.tr** adresine yazabilirler. ●

İş Sanat Cuma İş Çıkışı konserleri kapsamında 24 Eylül 18.30'da BaBa Zula sahnede olacak. İş Kuleleri Kibele Heykeli önünde düzenlenen konserlere katılım ücretsiz.

"Feminizm benim durduğum yerdir"

Edebiyatta 40'ıncı yılında, okurlarını *Bir Başka Düğün Gecesi* adlı yeni romanıyla selamlıyor Erendiz Atasü. Hikaye, tecavüze uğrayan Menekşe'nin adalet arayışı aracılığı ile toplumu çözümlüyor

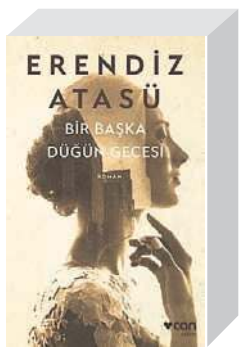

© OKSİJEN

Erendiz Atasü, *Bir Başka Düğün Gecesi* (Can Yayınları) adlı yeni romanında kendi deyişiyle "Türkiye'nin *hali pür melalini* kendi bakış açısıyla" anlatıyor. Roman Türkiye'nin çarpık değişim ve dönüşümünün kısa özetiyle açılıp mahallelisi tarafından kaçırılıp bir otel odasında farklı kişiler tarafından tecavüze uğrayan Menekşe'nin adalet arayışını merkezine alarak toplumun iki farklı "tabakasından" ailenin de travma, hesaplaşma ve korkularını sosyolojik olarak çözümleyerek gözler önüne seriyor. Romanın sonu ise Adalet Ağaoğlu'nun Bir *Düğün Gecesi*'ni yeniden hatırlatıyor. Erendiz Atasü ile Tanrı'dan ve devletten ümidi kesen Menekşe'nin hikâyesi ekseninde romanını ve hali pür melalimizi konuştuk.

Edebiyatta 40'ıncı yılınız. Bu 40 yılın kitabı yazılır elbette ama şimdi şöyle bir düşündüğünüzde bu süreci nasıl özetlersiniz?

Benim edebiyatıma bu 40 yıl, bakış açımın genişlemesi olarak yansıdı. İlk öykülerimi yazarken, dikkatim bir projektör gibi ailemdeki ve yakın çevremdeki kadınların üstüne yoğunlaşmıştı. Büyük annelerimi, annemi, teyzemi anlayabilirsem, kendimi de çözebileceğimi düşünüyordum. Zamanla projektörün aydınlattığı alan çok genişledi. Hep söylediğim gibi, feminizm benim durduğum yerdir; görüş alanımı sınırlandıran ufuk çizgisi değildir.

Ağaoğlu'na selam

Şimdi yeni kitabınızı yayımladınız: *Bir Başka Düğün Gecesi*. Akla elbette hemen Adalet Ağaoğlu'nun *Bir Düğün Gecesi* geliyor, zaten romanda da göndermeler var. Sizce "nasıl ve neden" bir akrabalık var iki roman arasında?

İki kitabın arasında kendi dönemlerinin toplumsal yapısını irdelemekten öte bir akrabalık yok aslında. Adalet Ağaoğlu, bir düğün etkinliğini, 1960 sonlarının ve '70 başlarının toplumsal yapısını çözümleyebilmek için bir çerçeve olarak yazınlaştırır. Ben polisiye bir olayı, günümüz toplumsal ilişkilerini çözümleyebilmenin alanı olarak kullandım. Yazı kendi iç dinamiğini dayatır yazara. Romana başlarken sonun düğünle biteceğine dair bir düşüncem yoktu. Türkiye'nin *hali pür melalini* kendi bakış açımdan yansıtmak gibi bir derdim vardı. Yazdığım metnin akışı beni düğüne getirdi ve Adalet Hanım'ın romanı o zaman aklıma düştü.

Menekşe'nin hikâyesinden önce değişip dönüşen şehrin, kültürün, komşuluğun, güven duygusunun kısa bir tarihini yazmışsınız. Bu değişimi nasıl değerlendiriyorsunuz?

> **Ben polisiye bir olayı, günümüz toplumsal ilişkilerini çözümleyebilmenin alanı olarak kullandım. Yazı kendi iç dinamiğini dayatır yazara.**

Çarpık bir değişim. Neoliberalizm zaten çarpık bir düzen ya da düzensizlik; bize yansıması daha da çarpık. İnsanlar para ve mal sahibi olmaları için sürekli kışkırtılırken, sistem bu arzunun gerçekleşmesine sadece belli bir kesim için olanak tanıyarak ve diğer kesimleri gitgide köleleştirerek tam bir çıkmaz yaratıyor.

Sizce bugünün Türk edebiyatında bu değişim/dönüşüm kendine yer buluyor mu?

Tam olarak bulduğunu söyleyemeyeceğim.

Menekşe, mahallelisi Hıdır Abi'si tarafından kaçırılıp birçok kişinin cinsel tacizine maruz kalıyor ve sonrasında açılan davada tüm erkekler beraat ediyor. Bu olayın benzerleri çok olsa da 2015 yılında Ankara Karaman'da yaşanan aynı olayı hatırlattı bana. Çıkış noktanız bu olay mıydı?

Hayır, o olayı anımsayamadım. Böyle olaylar maalesef çok sık. Konuya ilgim, sosyolog olan kızımın insan ticaretine dair doktora yaptığı süreçte başladı. Fuhuşa zorlamak üzere kadın kaçırmak, insan ticaretinin sadece bir boyutu; ancak tablo şu, devletler daha çok işin uluslararası boyutuyla ilgililer. Ulusal sınırlar içinde yaşananların, belki birtakım karanlık ilişkiler gereği üstünde pek durulmuyor.

"Zübüklerin yerini Hıdırlar mı aldı, dünya yönünü yitirmiş bir top gibi 20. yüzyıldan 21.'ye yuvarlanırken?" diye sormuşsunuz. Sizin yanıtınız nedir?

Çok üzülerek söylüyorum, yönetim kadrolarının büyük bölümünü 'Zübükler' ve 'Hıdırlar' dolduruyor, maalesef bütün dünyada. Neoliberalizm gerçekten de çarpık bir sistem. Yolsuzluğa, yasasızlığa bulaşmış, dünya siyasilerine baksanıza! Ancak, kimi ülkelerde "adalet" bazen çalışıyor. Zübük çıkarı için her türlü dalavereye bulaşabilir; ama illa sadist bir zalim, ya da seks manyağı olması gerekmez. Hıdır daha tehlikeli ve maalesef, dinlerin özden kopmuş şekilci uygulamaları, Hıdır'lara az gelişmiş kişisel vicdanlarını giderek tamamen yok edebilecek bir rahatlama sağlıyor. "***Adalet Ağaoğlu'nun Bir Düğün Gecesi'nde*** 1970'ler Türkiye'sinin egemen sınıfını izleriz. Biz bu gece 21. yüzyıl Türkiye'sinin yeni orta sınıfını seyredeceğiz," diyor Oğuz Bey. Eşi Belgin ise "Zaten epeydir seyretmekten başka bir şey yaptığımız yok," diyor. Belki romanın ana fikri de bu. Siz ne dersiniz, Belgin'le aynı fikirde misiniz?

Evet, Türkiye'nin bir kısmı sol eğilimli olan, Cumhuriyetçi birkaç göbekten beri, yani yerli köklü şehirli yurttaşları, kalabalık nüfusun içinde etkisiz kalacak kadar az.

Bu romandan okura ne kalsın istersiniz?

"*Erkeklerin hiçbir şey yapmazken bile kadınlara zarar verebildikleri bir dünyanın acısı*" ile ilgili bir cümle var. Bu cümle üstüne ve bu düzenin acıtıcılığı üstüne düşünsünler isterim.

***Bir Başka Düğün Gecesi* / Erendiz Atasü / Can Yayınları / Roman / 248 Sayfa** •

> **İlk öykülerimi yazarken dikkatim ailemdeki kadınların üstüne yoğunlaşmıştı. Büyük annelerimi, annemi, teyzemi anlayabilirsem kendimi de çözebileceğimi düşünüyordum.**

Çok satanlar

YERLİ

Amazon Türkiye, D&R, eganba, Hepsiburada, İdefix, Kitapyurdu, Remzi Kitabevi, Trendyol çok satanlar listelerinin ortalamasıyla oluşturulmuştur.

1 *Balıkçı ve Oğlu*, **Zülfü Livaneli**, İnkılap Kitabevi
2 *Yaşamak Sakinlik İster*, **Özgür Bacaksız**, Destek Yayınları
3 *Kayıp Tanrılar Ülkesi*, **Ahmet Ümit**, Yapı Kredi Yayınları
4 *Hazan*, **Ayşe Kulin**, Everest Yayın.
5 *Var mısın? - Güçlü Bir Yaşam İçin*, **Doğan Cüceloğlu**, Kronik Kitap
6 *Doğum Lekesi Gibi Bir Gülümseme*, **Barış Bıçakçı**, İletişim Yayıncılık
7 *Suç ve Ceza* - Hasan Ali Yücel Klasikleri, **Fyodor Mihayloviç Dostoyevski,** İş Bankası Kültür Yayınları
8 *Hayvan Çiftliği*, **George Orwell** Çeviren: Celal Üster, Can Yayınları
9 *Daha Adil Bir Dünya Mümkün*, **Recep Tayyip Erdoğan** Turkuvaz Kitap
10 *Seyir*, **Piraye**, Mona Kitap

YABANCI

Kurgu edebiyat

1 *Forgotten In Death*, **J.D. Robb**, St. Martin's
2 *Beautiful World, Where Are You*, **Sally Rooney**, Farrar, Straus & Giroux
3 *It Ends With Us* **Colleen Hoover** Atria

Kurgu dışı

1 *American Marxism* **Mark R. Levin** Threshold Editions
2 *Countdown Bin Laden*, **Chris Wallace & Mitch Weiss**, Avid Reader/Simon & Schuster
3 *The Body Keeps The Score*, **Bessel van der Kolk** Penguin

***THE NEW YORK TIMES* ÇOK SATANLAR LİSTESİ**

"Türk solu ittifak kuramaz"

"Türk solu ezelden beri kendi kendinden nefret eden insanlarla doludur." Romanın başında ve sonunda karşımıza çıkıyor bu cümle. Okurlarımız için bu cümlenin altındaki duygu ve fikirlerinizi anlatmanızı istesem…

Türk solu derken geniş bir yelpazeyi kastediyorum. Yakın tarihimize ve bugüne bakarsak orta solun hep daha sağındakilerle ittifaklar kurduğunu, Marksist solun ise kendi içinde bile ittifaklar kuramadığını görüyoruz. Demek ki bir rahatsızlık var. Bu olguya toplumsal ve tarihsel açıdan açıklamalar getirilebilir tabii; romancıyı daha çok ilgilendirense, toplumsal ile bireyselin, kişilik yapısının, iç dünyaların etkileşimi… Bu etkileşime roman kişisi toptancı bir açıklama getiriyor. Açıklamayı tamamen benim görüşüm olarak almak doğru değil. Roman kişisi benim görüşümün bir kısmını, kesin bir cümleyle dile getiriyor; çünkü o kesinliklerden hoşlanan birisi.

Euripides'in *İfigenya*'sı Gökhan Aktemur'un dramaturjisi ile 29-30 Eylül'de Harbiye Muhsin Ertuğrul Sahnesi'nde.

Tuna Kiremitçi
Kitap Dedektifi
kiremitciev@gmail.com

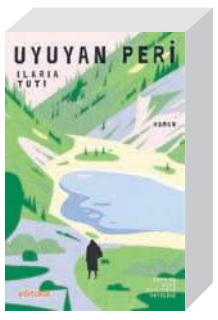
Anaerkil bir polisiye

Ilaria Tuti'nin *Cehennem Çiçekleri*'nin devam romanı *Uyuyan Peri*, anneliği, kişisel ve kolektif belleği masaya yatıran, özgün bir polisiye

Ilaria Tuti'den ve kahramanı Başkomiser Teresa Battaglia'dan, kendi romanımın kahramanı Başkomiser Perihan Uygur sayesinde haberdar oldum. *Mezun Cinayetleri* romanım için polisiye kültürü dergisi *221B* ile yaptığımız röportaj sırasında.

Derginin editörü Özlem Özdemir nezaket göstererek *"Son yıllarda polisiye romanlarda etkilendiğim ikinci kadın karakter oldu Perihan…"* demişti. *"İlki İtalyan yazar Ilaria Tuti'nin başkahramanı Teresa idi, o da Perihan ile benzer yaşlarda, şeker hastalığı olan, Alzheimer hastalığının başlangıcında, başarılı, sakin ve derinlikli bir kadın komiserdi."*

Haliyle, Ilaria Tuti'nin Türkçede yeni yayımlanan *Uyuyan Peri* romanını okumayı dört gözle bekledim. Daha ilk elli sayfada da Özlem Özdemir'in ne demek istediğini anladım. Başkomiser Teresa Battaglia polisiye romanlarda görmeye alıştığımız dedektiflere pek benzemiyordu. Üstelik benim Başkomiser Perihan Uygur'a göre önemli bir avantajı vardı: Bir kadın romancı tarafından yaratılmıştı.

Portakal Kitap tarafından, Ezay Havlioğlu Akyıldız çevirisiyle yayımlanan *Uyuyan Peri* için sadece "başkahramanı kadın olan bir polisiye" demek yetersiz olur. Bunun daha ötesinde, anaerkil bir roman. Ilaria Tuti polis soruşturması kadar kadim bilgelikten, doğa-insan ilişkisinin gizemlerinden ve tek tanrılı dinler tarafından son verilmiş kadın merkezli barışçıl dünya algısından bahsediyor. Böylece suç edebiyatına özgün bir boyut getiriyor.

İzlerin götürdüğü yol

Kaldı ki soruşturmanın kendisi de gayet ilginç ve sürükleyici: İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına ait *"Uyuyan Peri"* tablosuna yapılan DNA analizinde, tabloda kullanılan kırmızı rengin insan kalbinden doku içerdiği ortaya çıkıyor. Eski partizan ressam hâlâ hayatta ama inzivaya çekilmiş. Onlarca yıldır kimseyle tek kelime konuşmamış. Başkomiser Teresa izleri takip ederken kendini İtalya-Slovenya sınırı yakınlarındaki Resia Vadisi'nde buluyor. Genetik kodları başka hiçbir toplumunkine benzemeyen ahaliyi tanıdıkça, vakanın görünenden çok daha derin olduğunu keşfediyor. 1940'lardan beri çözülmemiş bir cinayet söz konusu.

Teresa'nın soruşturmayı Alzheimer olduğunu ekibinden saklayarak, hafızasının her an ihanet edeceğinden korkarak yürütmesi de romanın dramatik yapısının bir başka yönü… Ilaria Tuti'nin anlatımı son derece şiirsel. Ursula K. Le Guin'in felsefesini ve doğanın dişil bilgeliğini anlattığı şiirlerini çağrıştırıyor. Bir de Buket Uzuner'in çok sevdiğim *Uyumsuz Defne Kaman'ın Maceraları* dörtlemesini.

Polisiyede köklere selam

Bir solukta değil, acele etmeden, her sayfanın tadını çıkararak okunacak bir polisiye *Uyuyan Peri*. Günümüzde polisiyenin yüzlerce yıllık edebiyat geleneğinin kökleriyle nasıl kaynaştığını gösteren bir eser. İnsan doğasının aydınlık ve karanlık taraflarına, birey-toplum-doğa ilişkilerine bir yolculuk. Aynı zamanda yazarın *Cehennem Çiçekleri* romanının devamı. Tabii müstakil bir roman olarak da gayet güzel okunabiliyor.

***Uyuyan Peri* / Ilaria Tuti / Çeviren: Ezay Havlioğlu Akyıldız / Portakal Kitap / Roman / 424 Sayfa** •

"Belki de çizip boyadıklarım çocukluğumun ağaçlarıydı"

ELİF TANRIYAR
etanriyar@gazeteoksijen.com

Uluslararası sanatçı Selçuk Demirel'in yeni kişisel sergisi *Bir Ağacın Altında*, son dönem serisinin yanı sıra sanatçının geçmiş işlerinden bir seçki eşliğinde, Galeri Nev İstanbul'da. Sergiye, Demirel'in YKY'dan çıkan aynı adlı eseri de eşlik ediyor

© FERHAT ZUBCEVİÇ

Çizer/ düşünür Selçuk Demirel'in desenleri çizimin şiir, şiirin çizimlere dönüştüğü, her bir fırça darbesinin bazen ince bir espriye bazense ciltler dolusu felsefe kitaplarının soramadığı soru işaretlerine evrildiği bir alemi serer önümüze. İzleyeni hem görünen hem de görünmeyen bir dünyaya dair sorgulamalara sürüklerken, esas olarak kendisiyle yüzleştiren bu desenlere ilk göz değdirişinizle sonraki siz arasındaki dönüşüme ise çoğu zaman hayret edersiniz. Selçuk Demirel, Galeri Nev İstanbul'da bugün açılan ve 30 Ekim'e dek izlenebilecek yeni kişisel sergisi *Bir Ağacın Altında*'da yine bizi elimizden tutup bu kez bir düş ormanında gezdiriyor, adeta rüyalarımızla yüzleştiriyor. Gerçekle hayal arasında bir dünyaya ait, zamanlar ve mekânlar ötesi bir hissiyatı yansıtan doğa tasvirlerine ince, kırılgan dallı ormanlar ile nehirler arasında dolaşan insan veya hayvanlar eşlik ediyor. İncecik ağaçların çizilmesiyle başlayan ve çeşitli detayların eklenmesiyle yoğun ya da sade kompozisyonlar oluşturan sanatçı, "bir ağacın altında" ifadesini kullanırken bir yandan insan–doğa ilişkisinin rahatlatıcı, meditatif ve korunaklı yönüne, diğer yandan da insanın çevresiyle ilişkisindeki yalnızlığa ve kendini izole etme isteğine çağrışım yapıyor, ağaçlarla insanların ruhu arasındaki çarpıcı benzerliklere de ayna tutuyor. Sergiye paralel olarak Yapı Kredi Yayınları'ndan yayımlanan yine *Bir Ağacın Altında* adlı kitabına ise sanatçının sergideki çalışmalarının yanı sıra Güven Turan ve Uras Kızıl'ın da birer yazısı eşlik ediyor. Güven Turan'ın kitabın giriş yazısında sorduğu gibi "Peki düşü gören kim? Ağaçlara bakan kim?", ben de Selçuk Demirel'e "Siz misiniz, insanlığın ortak hafızasını paylaşan bizler mi?" sorusunu yöneltmek üzere, ayağının tozuyla Paris'ten geldiği Galeri Nev İstanbul'da onunla buluşup konuşuyoruz.

Ekolojik endişeler yıllarca birkaç entelektüelin fantazyası gibi çok fazla dikkate alınmadığı için bulunduğumuz yerdeyiz.

İnsanlığın öyküsü bir ağaçla başladı. Havva insanoğluna yasaklanan ağaca yaklaşıp meyvesini Adem'le birlikte yedi ve ikisi birlikte cennetten kovulup bu dünyaya düştü. Peki sizin ağaçlarla olan öykünüz nasıl başladı? Bunun Artvin'deki ağaçlar arasında kitap okuyarak geçirdiğiniz çocukluğunuzla bir ilgisi var mı?

Evet, William Blake'in dediği gibi "Kimilerini gözyaşına boğan ağaç, kimileri için yalnızca yolu tıkayan yeşil bir engeldir. İnsan kendi neyse gördüğü odur." Ağaçlara hep büyük bir hayranlık duymuşumdur. Heybetli gövdeleriyle, kollarını açmış bizi kucaklayacakmış gibi bekleyen, gündüz başı bulutlarda sanki gece olunca da bizim için yıldız toplayan ağaçlar… Şiirin, resmin, edebiyatın vazgeçilmez konusu. Gölgesinde toplanıp sohbet etmekten hoşluk duyduğumuz… Meyvelerini büyük bir iştahla yediğimiz ağaçlar. Kendilerinden masa, sandalye, ev, bu satırları yazdığım kağıtları, uzak diyarlara gitmek için inşa ettiğimiz gemileri, hep ağaçlardan yapmadık mı? Çocukluğumun ilk 6-7 yılını geçirdiğim Artvin'deki bahçemizde bulunan kiraz ağacını, dut, nar, şeftali, bahçenin en alt kısmındaki heybetli ceviz ağacını tek tek hatırlıyorum. Birçok şey gibi tamamıyla yitmiş, kaybolmuş bu bahçedeki ağaçlar benim dünyamda yaşamlarını sürdürüyorlar. Belki çizgiyle, resimle yapmaya çalıştığım, çocukluğumun bu kaybolan cennet bahçesini bir şekilde yeniden yaratma çabası olsa gerek.

Bir Ağaç Geyikler Gibi Koşup Oynamayı Düşler, Selçuk Demirel, Tuval üzerine marufle, (50x100 cm), 2019.

Masallar, şiirlerden dizeler, bilinçaltından süzülenler kadar ağaçlara dair görsel her türlü çağrışımın da yer aldığı bu seri, kaç yıllık bir çalışmanın ürünü?

Bir Ağacın Altında adı altında topladığım bu çalışmaları 2019 yılı içerisinde, bütün bir yıla yayarak günde, bazen haftada bir 2-3 resim yaparak oluşturdum. Defterlere çizdiklerimi de katarsak yüzlerce desen demek… Sergi için 50 civarında resmi Kasım 2019'da Türkiye'ye gelirken getirmiştim. Galeri Nev İstanbul'da prensip olarak bir sergi programımız vardı ama ne sergileyeceğim konusunda kararsızdım.

"Çizdiklerimde bir hikâye anlatmıyorum ama çizdiklerime bakanlar gördüklerini açıklamaya başladıkları andan itibaren bakılan resim bir hikâyeye dönüşüyor olabilir."

Biraz da tekniğinizden bahsetmek istiyorum. Çin ve Japon estamplarından ilhamla pirinç kağıtlar üzerine suluboyayla gerçekleştirdiğiniz ve marufle tekniğiyle tuval üzerine gerilen bu eserler, aynı zamanda daha önce deneyimlemediğiniz yeni bir çalışma pratiğini oluşturuyor. Bu ilham nasıl doğdu?

20 yıl önce bir Çin yolculuğumuzda, Pekin'de kaldığımız otelin girişinde bir kaligrafi ustası turistlere hoşluk olsun diye isimlerini Çin alfabesi ile yazarak veriyordu. Benim için de böyle bir şey yazmıştı. Ben de kendisine karşılık olarak bir şey çizmek istediğimi söyleyince, boya ve fırçasını bana verdi. Çin alfabesini taklit ederek küçük gölge insanlarımla bir şeyler çizip kendisine hediye ettiğimde, yüzündeki sevinç ifadesini hâlâ hatırlıyorum. Bu pirinç kağıtlarına ilk defa çiziyordum ve bu kağıtları çok sevmiştim. Çin dönüşü bu kağıtlardan satın almıştım ama bir rafta beklemekteydi. 2019 yılının ilk günlerinde arşivimde başka bir şeyleri ararken bu kağıtları buldum ve birkaçını dikey olarak astım. Bu kağıtlardan birini masamın üzerine yaydım. Daha önceden hazırladığım mürekkep ve fırçalarla bir Çinli ya da bir Japon kaligrafi ustası gibi dikkatli ve saygılı bir biçimde… İncecik, kırılgan ve birkaç daldan oluşan ağaçlar çizmeye başladım. Yan yana, alt alta, kağıdın bütün bir yüzeyini bu ağaçlarla donatıyordum. Sonra başka fırçayla ve renkli mürekkepler, küçük fırça darbeleriyle ağaçların dallarının uçlarını renklendiriyordum. Yaprak mı? Çiçek mi? Belki de çizip boyadıklarım çocukluğumun meyve ağaçlarıydı. Kağıtla mürekkebin ilişkisi mükemmeldi. Ortaya küçük ormanlar çıkmaya başlamıştı. Giderek ağaçlar arasında dolaşan, yolunu kaybetmiş ama kaybolmaktan daha çok bulunmaktan korkan insanlar… Endişeli geyikler, masal ormanları, orman masalındaki kurtlar, kaplanlar… Bir ağacın altında oturmuş düşünen bir maymun. Düşündüğü için olsa gerek yüzündeki tebessümle… Frans de Waal'ın dediği gibi "maymunu ormandan çıkarabilirsiniz ama maymunun içinden çıkartamazsınız". Kendini ağaç zanneden bir geyik ya da geyikler gibi koşup oynamayı düşleyen ağaçlar çizip boyadım.

Siz yalnızca bir çizer değil aynı zamanda bir düşünürsünüz. Ve edebiyat ile edebiyatçılar ve düşünürlerin sizin sanatınızda ve eserlerinizde her zaman özel bir yeri oluyor. Bu seferki serinizde ve yer alan kitabınızda da pek çok yazar ve düşünür yine eşlik ediyor sizin desenlerinize ve 'sesinize'. Bu isimlerle nasıl buluştunuz bu kitapta?

Kitaba kattığım yazarlarla oluşan bu birliktelik bana güven veriyor. Pessoa'dan bir ilk satır… John Berger'in benimle birlikte olduğunu hissetmek… Nazım'ın *Karlı Kayın Ormanı*'ndaki yürüyüşü… Resimlerimden birini isimlendirdiğim, yürüyerek ölen büyük yazar Robert Walser, Jacques Prévert, Thomas Bernhard, Birhan Keskin, Mona İslam bu ağaç bayramında bana eşlik ettiler. Teşekkür ediyorum hepsine. "Ağaçlar insanlar gibidir ve birbirlerinin dostluğundan keyif alırlar. Yalnızca birkaçı sever yalnızlığı." Jens Jensen ağaçlara dair söylemek istediklerimi iki satırla anlatmıştı. Bu kitapta mutlaka olmalıydı…

Doğanın son mesajları

2019 yılından olan bu çalışmalarınızın içlerinde orman yangını temalı üç eseri görünce insanın etkilenmemesi mümkün değil. Siz bu yılki yangınlar sırasında neler hissettiniz?

Orman, Roman ve Kül ya da *İçim Bir Orman İçim Yanar, Ben Yanarım Orman Yanar* diye adlandırdığım bu üç çalışmayı yaparken 2019 yılında Brezilya'da Bolsonaro hükümeti kendi eliyle binlerce hektar ormanı yakarak tarım alanları yaratıyordu. Yerli halk için "yok hükmündedir" metodunu kullanıyordu. Yine aynı dönemde Avustralya'da çok büyük bir yangın sürmekteydi. Yüzlerce hayvan ve ağaç yanıyordu. Kangurular, koalalar ağaçlarla birlikte kavruluyorlardı. Bu yıl ise Türkiye'de, İtalya ve Yunanistan'daki orman yangınlarında da benzer acıyı yüreğimde hissettim. Bir geyiğin endişesiyle çizip boyadığım bu resimleri yaparken; yakın bir gelecekte, doymak bilmez bir "rant" açlığı ile önüne gelen ne varsa yok ederek ilerleyen bu vahşi, kapitalist dünyada ne ağaçlara ne de ağaçlardan oluşan cennet ormanlara yer kalmayacak diyerek, gökyüzüne yaydığımız karbon gazlarıyla ısınan dünyamızda orman yangınları, sel felaketleri, kuruyan göller ve nehirler, kutuplardaki eriyen buzullarla yükselen deniz seviyeleri sonucunda kaybolan, kaybolmakta olan adalar ve ülkeleri düşünüyordum. Belki bu sel felaketleri, orman yangınları bize doğanın gönderdiği son mesajlar olsa gerek. Ekolojik endişeler yıllarca birkaç entelektüelin fantazyası gibi çok fazla dikkate alınmadığı için bulunduğumuz yerdeyiz.

Bu sergi aynı zamanda 50 yıla yayılan sanatsal üretiminize bütünlüklü bir bakış getiren bir tür retrospektif niteliği de taşıyor değil mi?

50 adet *Bir Ağacın Altında* serisinden sadece 33 tanesini sergiliyoruz. Buna ek olarak Haldun Dostoğlu ile birlikte daha önceki dönemlerdeki çalışmalarımdan 20'ye yakın resim seçtik. Bu sergi içinde ayrı bir bölüm gibi duracak. Buna retrospektif bir seçkiden çok bir "kesit" diyebiliriz. Böylelikle sergide 53 tane resim olacak.

Pandemi günlerinde yeni kitap projesi

Pandemi dönemini nasıl geçirdiniz? O döneme dair eserlerinizi de yakında izleyecek miyiz?

Paris'teki sosyal yaşam yaklaşık 8.5 ay süreyle askıya alındı. Sürekli evde çalışan birisi olarak bu eve kapanma beni çok fazla etkilemedi diyebilirim. En zor olanı eşi dostu görememek, sinemaya gidememek ve kafe ve bistroların kapalı olmasıydı. Beklerken arşivimi toparladım. 4-5 tane büyük boy deftere desenler çizdim. Kitap projeleri yaptım. John Berger'le birlikte yaptığımız 4 kitabın Çince baskısı yapıldı. *Bir Ağacın Altında* çalışmalarını yaparken bu projeye paralel olarak ağaçlar üstüne başka bir kitap projesi üzerine de çalıştım. 200'e yakın desenden oluşan bu kitabı *Ağaçname, Sen Ne Güzel Bir Ağaçsın* adı altında topladım ve resimler için HAİKU gibi kısa metinler yazdım. Üzerinde tekrar çalışmak için bekliyor.

***Bir Ağacın Altında*/ Selçuk Demirel/ Yapı Kredi Yayınları/ 128 Sayfa** •

30 Ekim'e kadar
Galeri Nev İstanbul'da

Cem Adrian, 26 Eylül Pazar akşamı şarkılarını Kemerburgaz Kent Ormanı YBY Etkinlik Alanı'nda açık havada yıldızların altında seslendirecek.

O korkunç imzayı buldum, gerisi geldi

The Killing dizisinin senaristi Søren Sveistrup, ilk romanı _Kestane Adam_'ı Türkiye'den yalnızca _O2_'ye anlattı. Kitabın dizi uyarlaması 29 Eylül'de Netflix'te

HÜLYA ÇELİK
FINANCIAL TIMES

Uluslararası alanda birçok ödül alan ve yüzden fazla ülkede gösterilen Danimarkalı ünlü televizyon dizisi *The Killing'in (Forbrydelsen)* senaryo yazarı Søren Sveistrup'un ilk romanı *Kestane Adam*, Elif Sema Mutlu çevirisi ve Doğan Kitap etiketiyle yayımlandı. Tüm dünyada büyük bir ilgi gören hikâyede; Kopenhag'da kol gezen bir psikopat, kanlı cinayet mahallerine kestane ve kibrit çöplerinden yapılan bir kestane adam bebeği bırakıyor ve olayın ünlü bir bakanın yıllar önce kaçırılan kızına dayanmasıyla işler trajik ve karmaşık bir oyuna dönüşüyor. Bu güçlü ve sürükleyici hikâyenin dizi uyarlaması ise 29 Eylül'de Netflix'te seyirciyle buluşacak. Søren Sveistrup ile kökleri İskandinav polisiye geleneğine dayanan karakter merkezli bu ilk romanını ve senaryo yazarlığı geçmişini konuştuk.

Kestane Adam bir devlet bakanının kızının kaçırılması, seri cinayetler, iki tipik detektif ve çok daha fazlasıyla ilgili, yani bir polisiye okurunun isteyeceği her şey var bu hikâyede. Çıkış noktanız neydi bu romanı yazarken?

Birkaç yıl önce, en küçük çocuğumu kreşten almaya gittim. Mevsimlerden sonbahardı ve oğlum bir masanın etrafına kestane adamlar dizen çocuklarla birlikte oturuyordu. Bu, Danimarka'da sonbaharda gerçekleştirilen bir çocuk geleneğidir ve onlar da o gün bir sonbahar şarkısı söylüyorlardı: "*Kestane adam, içeri gir / kestane adam içeri gir.*" Çocukların hiç bilinmeyen bir doğa canavarını içeri davet etmesi o an nedense çok ürkütücü geldi bana. Sonra masanın üzerindeki kestane adamlara baktım (kol ve bacak olarak kibrit çöpleri kullanılmıştı) ve elleriyle ayakları olmadığını fark ettim. Gerçekten de uzuvları kesilmiş gibi, korkunç görünüyorlardı. Aniden, olay yerinde bırakılması durumunda bunun korkunç bir imza olacağını düşünmeye başladım. Hikâye böylece başlamış oldu.

SveIstrup: Suç hikayelerini hep sevmişimdir ve bu yüzden bir suç hikayesini de kendim işlemek istedim. Yıllar boyunca bir hikâyeye finansman sağlamak için uğraştım ve sonunda başardım

Favori yazarım yok!

Başarılı bir senaryo yazarlığından sonra bir roman yazdınız. Bu ilk romanı yazmak bir meydan okuma mıydı sizin için?

Birçok farklı sebepten ötürü, evet. Kitabı yazmaya başladığımda televizyon dizileri ve filmlerle dolu bir sipariş listem vardı ve bir süre sonra stresten yığılıp kaldım. Altı aylık bir aradan sonra *Kestane Adam*'ı yazmak dışındaki her şeyi iptal ettim. Kitap projesi benim için fazlasıyla yeterliydi, belki de yeni bir çalışma biçimine alışmam gerekiyordu. Genellikle bir takım olarak çalıştığımız TV dizisi senaryosu yazmaktan farklı olarak tek başıma çalışmak zorunda kaldım, bu değişime alışmak çok zordu. *Kestane Adam*'ı yazmak için o kadar şevkliydim ki yarıda bıraksam kendime çok sinirlenirdim.

Evet, kitabınız gerçekten tüm dünyada İskandinav polisiyesinin parlayan yıdızı olarak görülüyor. Peki, sizin en sevdiğiniz polisiye yazarları kimler?

Gerçekten benim hiç favori yazarım yoktur. Genç bir adamken okumaya Agatha Christie, Arthur Conan Doyle ve Edgar Allan Poe ile başladım. Daha sonra ilgimi çeken Stephen King, Sjöwall & Wahlöö, Stieg Larsson, Jo Nesbø, Pierre Lemaitre ve Jean-Christophe Grangé gibi yazarlar eklendi bu listeye.

Romandan uyarlaması olan diziyi 29 Eylül'den itibaren Netflix'te izleyeceğiz. Dizinin yaratım sürecinde yer aldınız mı?

Evet, aldım. Başlangıçta yardım etmem gereken hiçbir şey yoktu ama yazılı metin üzerinde çalışılırken, uyarlamayı kabul ettiğim dizinin yaratım sürecine katılmak isteyip istemediğim soruldu. Yazarlar kitaplarının uyarlamalarına müdahale ettiklerinde meydana gelen kötü deneyimleri duyduğum için başta biraz tereddüt ettim. Ama dizinin yönetmeniyle ve baş yazarla gerçekten iyi bir iş birliğimiz oldu. Belki de oyun yazarlığı diplomam olduğu ve dolayısıyla olayın özünü iyi anladığım ve bir kitap ile televizyon dizisinin tamamen farklı şeyler olduğunu çok açık bildiğim içindir... Benim için kitap ve dizinin bire bir aynı olması çok da önemli değildi.

Yıllarca para aradım

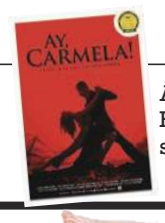
Senaryosunu yazmış olduğunuz _The Killing_ (_Forbrydelsen_) dizisi tüm dünyada büyük bir başarı kazandı. Burada, internet sayesinde Türkiye'de de birçok hayranı var. Size _The Killing_'i yazdıran neydi?

Benim fikrim araştırma yapmak ve bir cinayetin aile ve toplum için ne anlama gelebileceğini, yalnızca korkunç bir eylem yüzünden bir dizi olayın nasıl meydana gelip birbirine bağlandığını göstermekti. Ve bunun birçok insanı nasıl birleştirdiğini ve kaderlerini sonsuza dek değiştirdiğini... Bir de ben suç hikayelerini hep sevmişimdir ve bu yüzden bir suç hikayesini de kendim işlemek istedim. Yıllar boyunca bir hikâyeye finansman sağlamak için uğraştım ve sonunda başardım. Yine de çok dikkatli olmam gerekiyordu çünkü bu durumun tek şansım olup olmadığını gerçekten bilmiyordum. •

***Kestane Adam* / Søren Sveistrup / Çeviren: Elif Sema Mutlu / Doğan Kitap / Roman / 628 Sayfa**

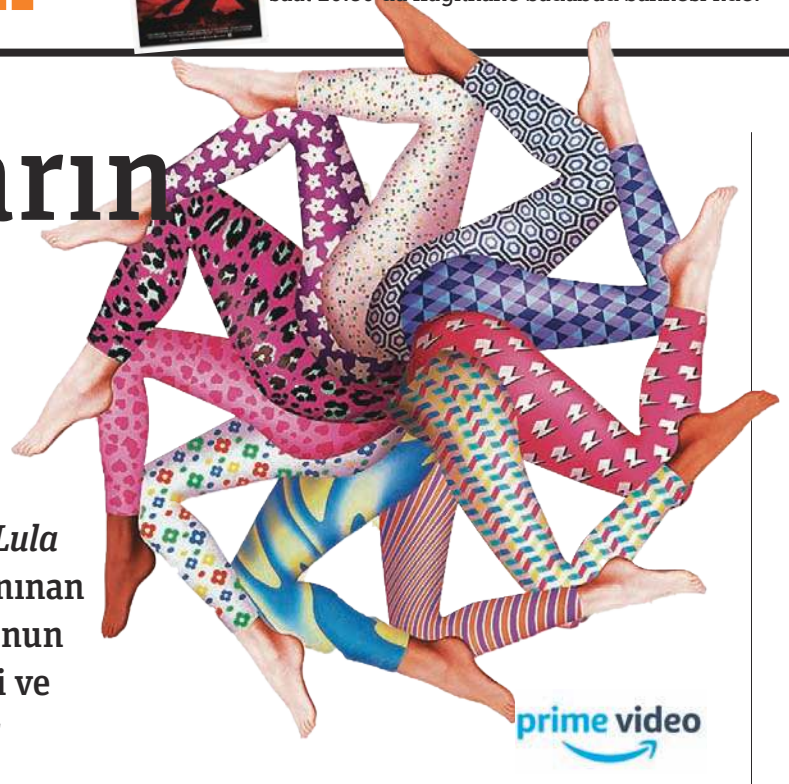
ZORLU PSM
#DünyanDeğişsin
AÇILIŞ ETKİNLİKLERİNE ÖZEL AVANTAJLAR
CARMEN
COMPAÑÍA NACIONAL DE DANZA
SANAT YÖNETMENİ: JOAQUÍN DE LUZ
KOREOGRAFİ: JOHAN INGER
24-25 EYLÜL 2021 20:30 TURKCELL SAHNESİ
ROLANDO VILLAZÓN TENOR & FATMA SAID SOPRANO
ŞEF: CEMİ'İ CAN DELİORMAN
ORKESTRA: GEDİK FİLARMONİ ORKESTRASI
30 EYLÜL 2021 21:00 TURKCELL SAHNESİ
3 BİLETE SEPETTE %25 İNDİRİM
AİLE PAKETİ
4 BİLETE SEPETTE %30 İNDİRİM
Biletler PASSO
ZORLU PERFORMANS SANATLARI MERKEZİ
KURUMSAL İŞ ORTAKLARIMIZ
0 212 912 37 76 zorlupsm.com ZorluPSM Zorlu_PSM ZorluPerformansSanatlariMerkezi
ZORLU

Ay, Carmela, Ada Alize Ertem, Çağatay Palabıyık, Erkan Akkoyunlu'nun performansıyla 24-25 Eylül saat 20.30'da Kağıthane Sadabad Sahnesi'nde.

Taytçıların saadet zinciri

Prime Video'nun belgeseli *Lula Rich* özellikle taytları ile tanınan pazarlama şirketi LuLaRoe'nun doğuşunu, hızla yükselişini ve gözden düşüşünü anlatıyor

DEFNE AKMAN
defnettinhanim@gmail.com

Dört bölümlük belgesel, bir zamanlar Katy Perry, Kelly Clarkson gibi ünlülerle özdeşleştirilen, annelere evden çalışma imkanı sunarak onları maddi sıkıntılardan kurtarma vaadiyle ortaya çıkan bir giyim şirketi olan LuLaRoe'nun bir saadet zincirine dönüşerek nasıl aleyhinde sayısız davalar açılan bir kuruluş haline geldiğini akıcı bir şekilde aktarıyor.

Başlangıçta bir fırsattı

2012'de kurulan LuLaRoe, genç annelere evden çalışma imkanı sunan bir fırsat olarak internette yayıldı. Renkleri ve yumuşacık olmasıyla birlikte pazarlanan taytlar, ABD çapında kadınlar arasında yayıldı. Facebook sayfaları limitli sayıda stoklar, modellerle bombardıman edildi. Masum müşteriler de "bağımsız distribütör" olarak bu piramit yapılanmaya katıldı. Oturduğu yerden para kazanma fikri ilk başta şahane bir fikir gibi görünmekle birlikte, defolu kıyafetlerin distribütörlere kakalanması, şoke edici stok ücretleri gibi alarm verici durumlarla sistemin tam anlamıyla işlemediği ve ardında bir sürü mağdur bıraktığı gerçeği bir süre sonra ortaya çıktı.

The Pharmacist ve *Fyre Fraud* gibi ses getiren yolsuzluk belgesellerinin yönetmenleri Jenner Furst ve Julia Willoughby Nason'ın imzasını taşıyan belgeselin başlıca kahramanları yıkılmış hayatlarını toparlamaya çalışan eski LuLaRoe bayileri. Bununla birlikte belgeselcilerin şirketin kurucuları DeAnne ve Mark Stidham'la da röportaj yaptıklarını belirtelim.

Lula Rich ayrıca şirketin kurucularının da bir parçası olduğu Mormon alt kültürü, ekonomik eşitlik, dijital suçlar, dolandırıcılık, kadın hakları, sosyal medya ve elbette çok katlı pazarlama (MLM, multi level marketing) konularına değiniyor. MLM, özellikle Mormonlar'da görülüyor, Utah ise bu tür organizasyonların başkenti gibi. Çok katlı pazarlamanın Mormonlar arasında bu denli yaygın olması dinden çok sosyal yapıdan kaynaklanıyor. Herkesin potansiyel müşteriler ve satıcılar tanıdığı, kadınların ev dışında çalışması çok tercih edilmeyen ataerkil bir toplumda, bu büyük enerji kaynağının başka bir şeye dönüştürülmesi şaşırtıcı değil.

Haklarında dava çok

İlham verici bir hareketten, başkalarının malına göz koyup elinden almaya çalışan taktikleri ile hakkında birçok davanın açıldığı dalavereci bir şirkete dönüşen LuLaRoe'nun kurucuları haklarındaki tüm suçlamaları reddettiler. Karşı dava açarak, şirketin meşruiyetini ve organizasyon modelini savundular. LuLaRoe halen tam randımanlı olarak faaliyetlerini sürdürüyor. Birçok kadın hevesle markayı ve ürünleri tanıtmaya devam ediyor. Şirketin, pandemi ve akabindeki ekonomik gerileme sırasında yeni distribütörler kazanabilmek için giriş maliyetini azalttığı biliniyor. •

TV'ye yenilik getirdi

Sveistrop, *Forbrydelsen* ile ekranda 'Nordic Noir' akımını başlattı. Şimdi, ilk romanından uyarlanan *The Chesnut Man* Netflix'te

BURAK GÖRAL

Birleşmiş Milletler'in 149 ülke arasında yaptığı değerlendirmeyle belirlediği 2021 Dünya Mutluluk Raporu'nda ilk üç sırada Finlandiya, Danimarka ve İsviçre bulunuyor. Danimarka bu listede her zaman ilk üç sıradadır zaten. 2012, 2013 ve 2016'da da birinciydi.

Danimarka aynı zamanda, Ekonomi ve Barış Enstitüsü'nün her yıl yayımladığı Küresel Barış Endeksi'nde de her zaman ilk beşte. Bu liste genellikle 'dünyanın en huzurlu ülkeleri listesi' olarak anılmakta. Yine de içinde huzursuz insanların olmadığı pek söylenemez sanki! En azından cinayet hikayeleri yazan Søren Sveistrup için... Onun dünyası hayli karanlık ve huzursuz çünkü! Kendisi tüm dünyada haklı bir ün kazanan polisiye dizi *Forbrydelsen*'in (*The Killing*) yaratıcısı. Kötü kazaklarıyla ünlü pejmürde polis Sarah Lund'un, kişisel problemlerinin yanında politik uzantıları olan bir kadın cinayetini araştırmasıyla yürüyen karanlık atmosferli 2007 yapımı dizi; iki farklı açılım getirdi TV dünyasına.

Kestane Adam'ın ilk sezonu 29 Eylül'de başlıyor.

Sinemayı da denedi

Kısaca "Nordic Noir" olarak tarif edilen, tekinsiz Kuzey Avrupa polisiyeleri (kitap ve dizileri) dünyanın diğer geri kalanı tarafından, tabiri caizse, keşfedildi.

Arızalı ya da travmatik bir karakteri olan kadın dedektif prototipinin en cazip olanlarından birini sundu. Sonrasında *Mare of Easttown*'a kadar uzanan benzer kadın dedektifli dizilere de ilham vermiş olabilir.

Sveistrup yakaladığı popülariteyi sinemaya da taşımak istedi ve ünlü bir polisiye yazarı Jo Nesbø'nun çok satan romanı *The Snowman*'i sinemaya uyarladı. İyi yönetmen ve iyi oyunculardan kurulu kadrosuna rağmen film beklentilerin çok altında kaldı maalesef.

> **Bizzat uyarladığı senaryoda Sveistrup yine bütün olayları politik bir zemine taşımayı ihmal etmiyor**

Sveistrup aslında kariyerini dizi üretmek üzerine inşa etmiş bir yaratıcı. Onun vizyoner bakışını taşıyan *Forbrydelsen* belli ki polisiye yazarlığını da geliştirmiş. Nitekim 2019'da çıkardığı ve çok satan ilk romanı *The Chesnut Man* Netflix'in radarına girmekte zorlanmadı. Aynı yıl yazarla bir araya gelip uyarlanma kararı alınmıştı.

29 Eylül'den itibaren izlenebilecek altı bölümlük ilk sezonda Kopenhag'da kanlı cinayet mahallerine kestane ve kibrit çöplerinden yapılan bir 'kestane adam' figürü bırakan bir seri katilin gerilimli hikayesi anlatılıyor.

Bizzat uyarladığı senaryoda Sveistrup yine olayları politik bir zemine taşımayı ihmal etmemiş. Adli tıp incelemeleri sonunda, kestane adam figürlerinin üstünde bir bakanın cinayete kurban gitmiş kızının parmak izlerini bulunca araştırma sarpa sarıyor.

Bakalım *Kestane Adam*, yeni bir *The Killing* etkisi yaratacak mı? •

www.sonaristanbul.com #sonaristanbul #sonar2021

acid arab 'climats' live ft raphaelle macaron, christian löffler & ensemble (live), ece özel, dorian concept, human by ecem dilan köse (resole) with tko, installation: got to keep on by the chemical brothers and smith & lyall,installation: habitat by heleen blanken, jennifer cardini, john talabot (dj set), justintonic by gurur gelen & barış büyükyıldırım & erdal inci, kerala dust, la fleur, live media performance: ljós by fuse, mouse on mars (aai live av), nova persona, poté, sohn, weval II, zo (live) & tarik barri + lea fabrikant - visual music and many more.

organizasyon: ZORLU PERFORMANS SANATLARI MERKEZİ
partner: CHARMMUSIC
ana sponsor: %100 MUSIC #yüzdeyüzmüzik
co-sponsor: Digilogue
biletler: zorlupsm.com passo.com.tr

İstanbul Fringe Festival kapsamında Gökçe Gürçay'ın insan bedeninden çıkan sesleri harmanladığı Kendimi Çalıyorum, 26 Eylül 14.00'te Kadıköy Boa Sahne'de.

Aşk dersinde ikinci sınıf

Netflix'in yerli yapımı *Aşk 101*'in ikinci sezonunda bizi neler beklediğine dair ipuçlarını oyunculardan aldık

DEFNE AKMAN defnettinhanim@gmail.com

Meriç Acemi'nin yaratıcısı olduğu Netflix orijinal dizisi *Aşk 101*, Nisan 2020'de yayınlandığında büyük ses getirdi. Yetenekli ve genç oyunculardan oluşan kastı, naif bakışı, 90'lı yılların popüler şarkılarından oluşan müzikleri ile yetişkinlere güzel anıları, gençlere ise birebir içerisinde oldukları zorlu, tatlı ve heyecanlı halleri çağrıştırdı. İlk sezonda dışlanmış ve yalnızlaştırılmış bir grup gencin, öğretmenlerinin şehir dışına gitmemesi için okullarına yeni gelen basketbol koçuna âşık olması için çabalamalarını izledik. Bu sırada kendileri de aşkı, sevgiyi ve hayatı tecrübe ettiler. İkinci sezonda ise karakterlerimizi bambaşka sürprizler, çalkantılar, isyanlar ve elbette romantik anlar bekliyor. Dizinin oyuncuları ile yeni sezonu konuştuk.

"Osman kendi yolunu bulabilecek kadar akıllı biri. O dersini alır, artısını eksisini masaya yatırır. Ancak aşkı deneyimlediği, kafası karıştığı için de mutluyum."

"Osman şanslı doğmuş"

SELAHATTİN PAŞALI (Osman)

Osman'ın ticari zekası ve iş bitiriciliğinin dışında başka cezbedici hangi özellikleri var sizce?

Bazı insanlar potansiyellerini kullanabilecekleri şansla doğar. Osman da böyle biri. Prezentabl biriyseniz ticari faaliyetlerde biraz daha güven verirsiniz diye düşünüyorum. Osman bu yeteneklerinin farkındaydı bence.

"Necdet gibi bir müdürümüz olsa muhtemelen okulumu değiştirirdim. Yapamıyorsam mücadeleye devam ederdim."

"Hayallerimi geri planda bırakmam"

ALİNA BOZ (Eda)

Eda bu sezon kimseye değil, kendi yeteneklerine güvenmesi gerektiğini anlıyor. Genç bir kadın olarak sizin bu konudaki yaklaşımınız nedir?

Eda'nın ailesi tarafından önüne "Hayatını bir başkasıyla kurtar" opsiyonu konulmuş hep. Bu günümüzde de hâlâ etkin bir düşünce. Kariyerinin başında genç bir kadın olarak; hayallerini geri planda bırakıp başkalarının sunduğu "mutluluk vaatleri" ile gelecek kaygısı yükünden kurtulduğunu sanarak yola çıkmanın çok sağlıklı olduğunu düşünmüyorum. Mutlu olmak kendimizden başka kimsenin sorumluluğu değil. Bunu başarabilmek için de hayallerimize ihtiyacımız var.

"Burcu ve Kemal bir ömür geçirir"

PINAR DENİZ (Burcu Öğretmen)

KAAN URGANCIOĞLU (Kemal Öğretmen)

Dizi 90'larda geçiyor. 2021 Türkiye'sinde canlandırdığınız karakterler Aşk 101'deki gibi bir ilişki yaşayabilirler miydi?

Pınar Deniz: Genel olarak teknolojinin, insan ilişkilerini biraz zedelediği ve yüzeyselleştirdiği kanısındayım. Bu sebeple, Burcu ve Kemal günümüzde *Aşk 101*'deki gibi bir ilişki yaşayamayabilirlerdi ama tabii hangisinin daha iyi olacağını bilemeyiz.

Kaan Urgancıoğlu: Her zaman çok güzel ilişkiler yaşanabilir. Çocuklara bir şeyler vermek isteyen iki insanın hayatını anlatıyoruz. Bu çok değerli bir şey. Günümüzde de bunu yapan insanlar çok güzel ilişkiler yaşayabilir.

Kemal ve Burcu öğrencileriyle yetişkinmişler gibi iletişim kuruyorlar. Bu yaklaşımın avantajları olduğu kadar kafa karıştırıcı yanları da olabilir mi?

Pınar D: Çok fazla kafa karıştırıcı yanı olduğuna inanmıyorum. Bu yaklaşım gençlerin gerekli olgunluğa erken yaşta sahip olmaları, sorumluluk duygularının oluşması ve oturması konusunda yardımcı olabilir. Gençleri ileride çok daha geniş yaş skalasındaki insanlarla iyi iletişim kurmaları konusunda teşvik ediyor.

Kaan U: Kafa karıştırıcı yanı bu gibi durumların suistimal edilebilecek olması olabilir. Onun haricinde, çocuğa "çocukmuş gibi" davranılması bana çok samimi gelmiyor. Burcu ve Kemal'in herhangi bir suistimalin önüne geçebilecek karakterler olduğunu düşünürsek, sağlıksız bir şey olduğunu düşünmüyorum.

Kemal ve Burcu örneğin 70'li yaşlarında nasıl bir çift olur sizce? Hâlâ birlikte olurlar mı?

Pınar D: Burcu ve Kemal gibi iki farklı karaktere sahip insan, farklı ve ötekileştirilmiş bir grup gencin iyisiyle kötüsüyle hayatlarını yaşamalarının mücadelesini el ele verebiliyorsa, o ilişki uzun yılların ve her türlü engelin üstesinden gelebilir gibi geliyor bana.

Kaan U: Bu sezon Burcu ve Kemal'in ileri yaşlarına dair ipuçlarını bulabileceksiniz. Ben, ikisinin çok zıt geçmişlere ve düşünce yapılarına sahip olmalarına rağmen niyetleri gençleri eğitmekte birleştiği için bir ömür birlikte kalacaklarını hayal ediyorum.

"Elif dizinin dinamiğini değiştiriyor"

ECE YÜKSEL (Dizinin yeni karakteri-Ümit vaat eden piyanist ve Milli Eğitim Müdürü'nün kızı Elif)

● Karakterim piyano çaldığı için öncelikli tercih nedenleri piyano çalabilen bir oyuncu olmamdı. Deneme çekimi yapıp yolladım ve çok kısa süre içerisinde olumlu dönüş aldım.

● Elif, bize üstün yetenekli ve ayrıcalıklı bir gencin kendini var etme sürecini gösteriyor. Yaşadığı süreçle aynı zamanda gruptaki arkadaşlarını da aydınlatıp dönüştürüyor. Ve beraberinde yeni bir aşk hikayesi getiriyor. Bu da hikayedeki bazı dinamikleri değiştiriyor.

● Elif'in istese de istemese de hayatta ayrıcalıkları var. Kendisinden bir şeyler beklenen bir konuma sürükleniyor. Yeteneğini başarıya dönüştürebilmesi için ailesinden ciddi bir baskı görüyor. 17 yaşında bunlarla başa çıkmaya çalışan güçlü bir karakter.

"Işık'ın kendine olan güveninde büyük bir artış söz konusu. Sinan'la ilişkisinin dengesi de bundan dolayı başka bir yere doğru evriliyor. Aşkı başta gizem ve merak içeriyordu. Sinan'ı tanıdıkça, onun yalnızlığı ve hayata karşı olan duruşunu gördükçe daha da derinleşti"

"Işık gittikçe Sinan'a benzeyecek"

İPEK FİLİZ YAZICI (Işık)

Bu sezon Işık iyi aile kızından asi kıza evriliyor. Bu değişimi tetikleyen ne?

İlk sezonda Işık'ın "iyi aile kızı"ndan yavaş yavaş sıyrılıp öbür dörtlüye dahil olmasına ve özgür hissetmesine şahit olmuştuk. Bu sezon çok da konforlu olmayan yaşamını göreceğiz. Sinan'ın da benzer tavırlar sergiliyor olması onu etkileyecek ve Işık giderek Sinan'a benzemeye başlayacak.

"Sinan gibi doğru bildiğiniz yolda tek başına yürümem hiç gerekmedi."

"Dostluklar Sinan'ı dönüştürüyor"

MERT YAZICIOĞLU (Sinan)

Sinan bu sezon öncekine kıyasla duygularını daha açık bir şekilde ifade ediyor. Ne değişti?

Sinan ailesinden göremediği alakayı dışarıdan da alamayacağına inanan biriydi. Yaşadığı dostluklar ve aşk onu dönüştürmeye başladı diyebiliriz.

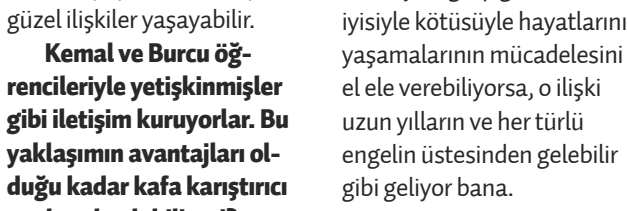
"Aşk 101'i üç kelimeyle ifade edecek olsam müzik, yemek ve sadakat derim."

"Ben de önce yapıp sonra düşünürdüm"

KUBİLAY AKA (Kerem)

Kerem her türlü otorite ile derdi olan, bunu çoğu zaman öfkesiyle gösteren bir genç. Siz nasıl bir ergendiniz?

O yaşta doğru düşünmek şöyle dursun, bazen hiç düşünemiyorsun. Kerem de önce bir eylemi gerçekleştirip sonra düşünüyor. Bu noktada ergenliğimiz benziyor. Ama ben yine de orta yolu bulmaya çalışırdım, şiddet benim için başvurulacak en son şeydi.

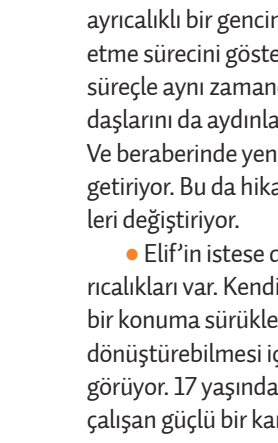

Kasaba rahibi kendini sorguluyor

Gizemli olaylar, mucizeler, rahipler, sorgulanan inançlar ve bolca gerilim... 24 Eylül'de yayına giren **Netflix** orijinal yapımı *Midnight Mass*, tam da bu yazanları içeren korku filmlerini sevenler için bir mini dizi. *The Haunting of Hill House* ve *Doctor Sleep*'te de imzası bulunan Mike Flanagan'ın yarattığı dünyada, inancını kaybetmiş bir rahibin küçük ve yok olmak üzere olan bir kasabada yaşadıkları konu ediliyor. Ortaya çıkan garip olaylar ve mucizelerle birlikte rahibin de dine tekrar bakmasını izlemek oldukça ilginç bir deneyim.

Hint suç ve ceza dizisi

Dedektiflik filmlerini ve suç belgesellerini sevenler için *Crime Stories*'in Hindistan versiyonu olan *India Detectives*, ilk sezonuyla **Netflix**'te yayına girdi. Bangolar polis teşkilatının ciddi suçlarla nasıl uğraştığını detaylarıyla gösteren yapım dört bölümden oluşuyor. Bu tip hikayelere Hollywood ve Avrupa'dan alışkın olanlar için bu anlatının bir Hindistan yapımında işlenmesi güzel bir farklılık olacaktır.

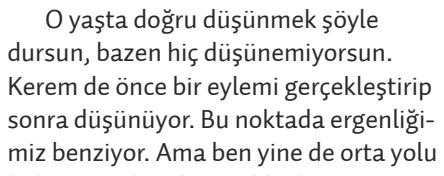
Herkes yasını kendine göre tutar

Yasla başa çıkmak hayattaki en büyük mücadele. 24 Eylül'de yayına giren Netflix yapımı *The Starling*, içten içe çok üzgün ve öfkeli bir kadının hikayesini izleyiciye anlatıyor. Büyük bir kayıptan sonra hayata tutunmaya çalışan Lily'nin hem kendi hikayesi hem de eşiyle olan ilişkisi oldukça duygusal. Başrollerinde Melissa McCarthy ve *The IT Crowd* ile kendisine büyük bir hayran kitlesi yaratan Chris O'Dowd'un yer aldığı filmin yönetmeniyse *Hidden Figures*'tan tanıyabileceğiniz Theodore Melfi. Filmin bütün eleştirileri tam yıldızlı.

Aşklı ve komikli bir film

"Yok mu şöyle aşklı komikli bir film" diyorsanız tam size göre bir yapım 29 Eylül'de **Netflix**'te yayınlanacak. Fransa yapımı romantik komedi *Friendzone*'da kahramanımız Thibault'nun, aşık olduğu Rose ile arasındaki kıvılcımların büyümesini izlerken sürece dahil oluyoruz. Alıştığımız onlarca Hollywood anlatısına bir alternatif... "Sonuçta hangimiz reddedilmedik ki..." diyorsanız, başrollerinde Mickael Lumiere, Manon Azem ve Fadily Camara'nın yer aldığı *Friendzone*'u sevebilirsiniz.

MEHMET DİNLER

Mehmet Güleryüz'ün son dönem eserlerinden oluşan Çizgi Hali sergisi, Nilüfer Belediyesi Nâzım Hikmet Kültürevi'nde 17 Kasım'a kadar gezilebilir.

Pazar gecesi dağıtılan Emmy ödüllerinde komedi kategorisinde en iyi yazılmış ve en iyi yönetilmiş dizi ödüllerinin yanı sıra Jean Smart'a da en iyi kadın oyuncu ödülü getiren *Hacks* 29 Eylül'de beIN Connect'te

BİNNAZ SAKTANBER
bsaktanber@gmail.com

Phyllis Diller, Debbie Reynolds, Joan Rivers. İsimler uzak mı geldi? Peki o zaman: Ayşen Gruda, Adile Naşit, Perran Kutman. Komedinin efsaneleri. Sizce kariyerlerinde arzu ettikleri yerlere gelmişler midir? Erkek çağdaşları kadar para kazanmış, onlar kadar fırsatla karşılaşmış, aynı özgürlükle komedi yapmışlar mıdır? Neler gelmiştir başlarına? Ne zorluklar, ne engellerle boğuşmuşlardır? Peki "her şeyin en iyisine layık ve her şeyin en iyisini bilen" Z jenerasyonu, komedinin erkek egemen yapısını safi varoluşlarıyla çatırdatan, bugünün komedisine zemin hazırlarken yara bere içinde kalan bu kadınların haklarını yeterince ödemiş midir?

İki nesil bir arada

Hacks bu soruları soran bir komedi. Deborah Vance kariyerinin son demlerinde "köpek gibi çalışıp kraliçeler gibi yaşamaya çalışan" bir komedyendir. Las Vegas'ta yerleşik bir stand-up şovu, sayamayacağı kadar parası, arasının iyi olmadığı bir kızı vardır. Patronu hafta sonu şovlarını ondan alıp bir DJ'e vereceğini duyurunca Deborah'nın menajeri devreye girer ve şovu güncellemek için 20'lerinde bir komedi yazarını, Ava'yı işe alır. Ava tam kariyerinin zirvesindeyken homofobik bir şaka yüzünden "iptal edilmiş", Deborah'yı ve komedisini eski püsküleyen, "Dün gece bir kâbus gördüm. Birisi bana sesli mesaj bırakmıştı" diyecek kadar Z jenerasyonunun bağrından bir genç kadındır.

İsyanın ve sanatın dün icat edilmediğini, bugünün zaferlerinde dünün savaşlarının da izi olduğunu hatırlamak lazım.

"Ok, boomer" şakası

Broad City'nin yaratıcı ekibinden Jen Statsky, Lucia Aniello ve Paul Downs (aynı zamanda Deborah'nın menajeri rolünde) tarafından yaratılan *Hacks*, işte bu iki kadın arasındaki duygusal ve profesyonel çatışmayı anlatıyor. *Watchmen*, *Mare of Easttown* ve *Hacks* ile kariyerinin rönesansını yaşayan Jean Smart ve kendisi de gerçek hayattan bir Deborah Vance'in, *SNL*'in (*Saturday Night Live*) orijinal kadrosundan Laraine Newman'ın kızı olan Hannah Einbinder'ın başrollerini paylaştığı dizi, Grudaların, Naşitlerin, Kutmanların ekolünden; güldürürken ağlatan cinsten.

Hacks son zamanlarda dilimize yapışan "ok, boomer" şakasını düşündürüyor. Tecrübenin değersizleştiği, ırkçılık, seksizm, ekolojik kriz gibi belalar için önceki jenerasyonların sorumlu tutulduğu bir dönemde yaşıyoruz. Yepyeni bir sistem inşa etmek için eskisinin yıkılması elzem, "yaşlıların" yıkıntının altında kalması ise fire ve zaiyat kabilinden. Haklılık payı da var bu düşüncede. Ama bazen bir durup molalanmak, isyanın ve sanatın dün icat edilmediğini, bugünün zaferlerinde dünün savaşlarının da izi olduğunu hatırlamak lazım. *Hacks* işte bu molayı verdirtiyor bize. Joan Rivers olmadan Hannah Gadsby olunmayacağını söylüyor. Türkçesi, "Kadın, kadına borçludur" diyor. Tabii dinlemeyi bilene. •

Emmy'den neler öğrendik?

73'üncü Emmy ödüllerinde, kazanan isimlerden çok hangi platformun kaç ödül aldığı konuşuldu

Netflix üstünlüğünü kabul ettirdi. *The Crown* ve *The Queen's Gambit* başta, 10 ödül aldı. Primetime ve Yaratıcı Sanatlar ödüllerinden toplam 44'ünü eve götürdü. 1974'teki CBS rekorunu egale etmiş oldu.

Dahası, klasik TV kanalları için hayat daha da zorlaştı. NBC, ABC, Fox, CBS gibi devler toplam sadece 13 ödül alabildi. Bunların 8'i, *Saturday Night Live*'dan geldi.

Oscar zamanı çok tartışılan 'çeşitlilik' unutuldu. Kazananların önemli bir kısmı beyazdı. Geçenlerde hayatını kaybeden Michael K. Williams (*Lovecraft Country*) ya da Michaela Coel (*I May Destroy You*-ne kadar senarist olarak ödül alsa da) gibi şahane performanslar güme gitmiş oldu. Konusu açılmışken ekleyelim: RuPaul 11'inci Emmy'si ile, beyaz ırktan olmayan en çok ödüllü kişi unvanını ele geçirdi.

Her rekor iyi rekor değildir. *The Handmaid's Tale* 21 adaylıktan sıfır ödül çıkararak zirveye oturdu. Bundan önceki rekor, *Mad Men*'deydi.

Kate Winslet'ın *Mare of Easttown* ile mini dizi/TV filmi dalında En İyi Kadın Oyuncu ödülünün sahibi olması, "tecrübe kazandı" yorumlarına neden oldu. 11 ay önce, *The Queen's Gambit* yayınlandığından bu yana bu ödülün Anya Taylor-Joy'a gideceği sanılıyordu. •

Emmy'ye Kate Winslet ve tecrübesiyle ödüle ulaşması damga vurdu.

Yağmurdan doluya kaçmak

Netflix'in Fransa yapımı dizisi Ganglands 24 Eylül'de ilk sezonuyla yayına girdi. Bir hırsız çetesinin uyuşturucu mafyasıyla mücadelesini anlatan dizi güldürse de sert sahneleriyle dikkat çekiyor. Yetenekli hırsız Mehdi ve çetesi uyuşturucu baronlarından korunmaya çalışırken bir çete savaşının içine çekiliyorlar. Başrolünde Sami Bouajila gibi tecrübeli bir aktörün yer aldığı dizi genç oyuncularıyla da dikkat çekiyor. **MEHMET DİNLER**

ÇOCUKLA SİNEMA

Dans etmek mutluluktur

Dansı sevmeyen çocuk yok gibidir. Bu yüzden iyi dans filmleriyle pozitif mesajları daha etkili alabilmeleri mümkün...

BURAK GÖRAL

Bale ve diğer dans türlerine ilgi duyan, bu konuda eğitim alan çocuklar daha barışçıl oluyor genelde. Başkalarına saygılı olmayı, zorluklar karşısında vazgeçmemeyi, hedeflerine ulaşmak için emek vermeyi, ter akıtmayı öğreniyorlar. Dans eğitimi onları olgunlaştırıyor ve dimdik ayakta durmalarını sağlıyor. Bu yüzden dans üzerine yapılmış filmlerin ilham verici etkilerini küçümsemeyin. Özellikle Netflix'te bu temadaki filmlere özel bir önem verildiğini söyleyebiliriz.

Ritmi Hisset / Feel the Beat, 10+

April kendi kariyerine odaklı, New York'ta yaşayan modern dansçı bir genç kızdır. Sadece kendisiyle ilgilenen, bencil biridir. Bu tavrı onun çok istediği bir seçmede elenmesine neden olur. O da bir süreliğine doğduğu küçük kasabaya, babasının yanına döner. Burada eski bir arkadaşı büyük ulusal bir yarışmaya hazırlanan bir çocuk dans grubuna öğretmenlik yapmasını ister. Bol pozitif mesajlı, eğlenceli bir dans filmi. (**Netflix**)

Dans Hayalleri: Sıcak Çikolata Fındıkkıran / Dance Dreams: Hot Chocolate Nutcracker, 10+

Şöhret (*Fame*) dizisinden hatırlayacağınız ünlü dansçı ve koreograf Debbie Allen'ın kurduğu Dans Akademisi'ne (DADA) yılda 200 öğrenci alınıyor. Bunların yüzde 75'i burslu. Allen her yıl sonu öğrencileriyle sahnelemek amacıyla *Fındıkkıran*'ın kendi versiyonu için seçme düzenliyor. Bu tarihten itibaren akademide hummalı bir prova süreci başlıyor. Bu süreç öğrencilere sadece bale öğretmekle kalmayıp çocukların özgüvenli, çalışkan ve cesur bireyler olmalarını sağlıyor... (**Netflix**)

Yeh Ballet, 13+

15 dakikalık gerçek bir hikaye anlatan ödüllü belgeselden uyarlanan güçlü bir Hindistan filmi. İçinde dans var ama bildiğiniz geleneksel Hint dansları değil. İki gencin hikayesini anlatan filmde onlara azim ve disiplin aşılamaya çalışan ilginç bir bale ustası karakteriyle de tanışıyoruz. Mumbai'de yaşayan iki delikanlı, bağnaz çevreleri ve ailelerinin karşı çıkışlarına rağmen hayallerine kavuşmak için emek veriyor. (**Netflix**)

Neşeli Ayaklar / Happy Feet, 6+

Memphis ve Norma adlı penguenlerin harika sesleri vardır ve birbirlerini bu sesleri sayesinde bulmuşlardır. Bu popüler ikilinin küçük oğulları Mumble diğer yavru penguenlerden farklıdır. Çünkü Mumble topluluğun şarkı söyleme konusundaki en yeteneksizidir. Buna karşılık Mumble çok iyi dans etmektedir. Ancak onun bu farklılığı pek çok toplulukta olduğu gibi ilgi yerine tepki çeker. Oysa Mumble bir ümitsizlik döneminin ardından herkes için faydalı işler yapacaktır. Faydalı, müzikli ve neşeli bir animasyon. (**Netflix**)

SAYGI 2
blutv
HEMEN İZLE!
/blutv
/BluTV
/BluTV
QR kodu okut, BluTV uygulamasını hemen indir.
App Store'dan
İndirin
Google Play
'DEN ALIN
HUAWEI
AppGallery
ile KEŞFEDİN

o2 13 CMYK

Soprano Fatma Said ve tenor Rolando Villazón Gedik Filarmoni Orkestrası ve şef Cemi'i Can Deliorman eşliğinde 30 Eylül'de Zorlu PSM'de. Konser 20.00'de başlayacak.

BluTV'den yakın dönem klasikleri

Nejat İşler'in *Behzat Ç.*'de doğan karakteri Ercüment Çözer'in yeni maceralarını izlemekle meşgul olabilirsiniz şu aralar, ikinci sezon dün başladı. İşler'in Ercüment Bey'i suya götürüp susuz getirecek başka karakteri olan Egzozcu Selim'in yer aldığı 2007 tarihli *Barda* filmi de BluTV'de yeni yayına girdi.

Bir neslin 'psikolojisini bozan' film, haberini okuyanların asla unutamadığı gerçek bir olaydan uyarlama, bir barda, tek bir gecede geçiyor. Fazla spoiler olmasın ama Türk sinemasının en sert filmlerinden biri olduğunu not düşmeli. Yönetmen Serdar Akar, oyuncular arasında da Nejat İşler'in yanı sıra çok sayıda tanıdık isim var.

BluTV yakın dönem klasiklerini kütüphanesine eklemeye devam edecek. Ekim ayı içinde Guy Ritchie'nin eğlenceli aksiyon filmi *The Gentlemen*, unutulmazlar arasında yerini çoktan almış gizemli *Burning*, hem yabancı film hem belgesel dalında Oscar'da yarışmış *Honeyland*, sanat piyasasıyla enine boyuna eğlenen *The Square*, günümüzde geçen bir II. Dünya Savaşı

alegorisi *Transit*, Fransız Yeni Dalga oyuncusu Jean Seberg'in politik yanına odaklanan *Seberg*, Jake Gyllenhaal ve Carey Mulligan'lı drama *Wildlife*, Neil Gaiman'ın bir öyküsünden uyarlama *How to Talk to Girls at Parties*, Michael Haneke'nin bir 'işlevsiz aile' didiklemesi *Happy End* ve Julianne Moore'un alzheimer teşhisi konan profesörü canlandırdığı *Still Alice* var. ●

Cumartesi 'Tudum' günü, unutmayın!

İlk kez düzenlenecek "TUDUM: Hayranlara Yönelik Küresel Netflix Etkinliği"nin resmi fragmanı ve yıldızlarla dolu katılımcı listesi daha önce paylaşılmıştı.

70'ten fazla dizi, film ve stand-up'ı temsil eden en büyük yıldızlar ve yaratıcılardan 145'i, özel içerikler ve daha önce hiç yayınlanmamış videolarla dolu üç saatlik bir etkinlik bu.

Peki 'Tudum' neyin nesi? O da, Netflix logosunu ekranda gördüğümüz anda çıkan sesin yazılışı.

Netflix ilk kez düzenlenen bu etkinliğin hedefini "Dünya genelindeki hayranları eğlendirip onurlandırmak" olarak açıklıyor.

Nasıl izlenecek?

Sanal etkinliğin canlı yayını Türkiye saatiyle 19.00'da başlayacak. Etkinlik, Netflix'in YouTube kanalının yanı sıra Twitter, Twitch ve Facebook üzerinden tüm dünyada izlenebilecek.

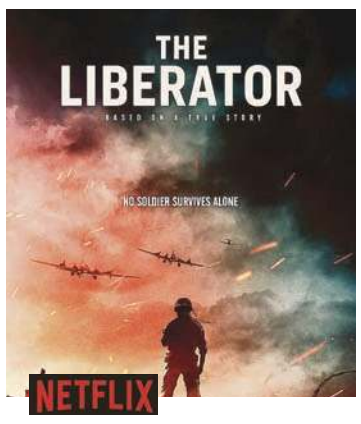
Etkinlik öncesinde belirli kanallarda, Kore ve Hint yapımı dizilerle filmlerin yanı sıra heyecan verici anime içeriklere odaklanan özel etkinliklerin vakti ise Türkiye saatiyle 15.00. ●

Omar Sy ve Millie Bobby Brown, etkinliğe katılacak yıldızlardan.

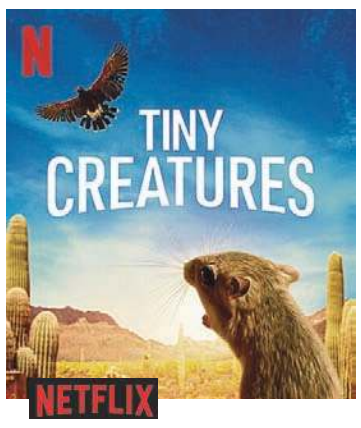
PLATFORMLAR SONBAHARI YENİ YAPIMLAR VE PROJELERLE KARŞILIYOR

MARATON GÜNÜ

25 Eylül, Dünya 'Binge' Günü. Yani bir diziyi bir oturuşta bitirecek şekilde bütün bölümleri art arda izleme günü. Layıkıyla geçirmek için öneriler derledik

The Liberator: II. Dünya Savaşı hikayeleri her yerde çok fazla var ama muhtemelen en farklısı bu. Animasyon bir savaş anlatısı, üstelik gerçek olayları çok kaliteli çizimlerle anlatıyor. Savaş sırasında Rıza Baba'nın ekibi gibi kalifiye bir askeri birliğin cesaretleriyle Avrupa'da destan yazmasının hikayesi. 45-50 dakika arasında değişen dört bölümden oluşuyor. **(Netflix)**

Tiny Creatures: Elbette belgesel serileri de binge watching yapmaya uygun, hatta belki de en uygun içerikler. Bir pazar öğleden sonrası eğer evdeyseniz, birbirinden ilginç bu türlerin hikayesini izlemek çok keyifli olacaktır. 25 dakikalık sekiz bölümün her birinde ABD'nin başka bir bölgesindeki canlıların doğayla mücadelesi anlatılıyor. **(Netflix)**

Tribes of Europa: Bu Alman yapımı hikayede; kıyamet sonrası bir dünyada, insanlar savaşmaya devam ediyor. Avrupa'daki küçücük devletler savaşıyor, bambaşka tehlikeler ortaya çıkıyor. Anlatılan üç kardeşin hayatta kalma çabası 45 dakikalık altı bölümden oluşuyor. Hafta sonu bile şart değil, bir akşamda bitirebilirsiniz. **(Netflix)**

Moonbase 8: Stajyer doktorların bir gün cerrah olma yolculuğunu izlemeyi seviyoruz. Peki ya stajyer astronotların hikayesi? Arizona'daki bir NASA simülatöründe eğitim alan ve ayın yüzeyine gidecek ekipte yer almayı uman stajyerlerin hikayesi 28 dakikalık 6 bölümden oluşuyor. **(beIN Connect)**

Derry Girls: Bazıları için hayattaki en büyük dert lisedir. 1990'ların ortasında, Kuzey İrlanda'nın güzel topraklarındaki beş lise öğrencisi için bu böyle. Ülkedeki siyasi tartışmalar da devam ederken üstelik. Şu an için iki sezon, 24 dakikalık toplam 12 bölüm. O kadar komik ki bir gecede bitireceksiniz. **(Netflix)**

RÜYA GÜNÜ

25 Eylül aynı zamanda Dünya Rüya Günü. Nerede, hangi kaderle yaşarsak yaşayalım hepimizin ortak yanı rüya görmek. İyi uyku, iyi rüya demek

Inception: Sinema ve rüya dendiğinde akla daha hızlı gelen bir film var mı? Belki de Christopher Nolan'ın en iyi filmi; görsel şöleni ve anlatısındaki felsefeyle tüm dünyaya kendini defalarca izletti. Pandemi dönemi seyirciyi salona getirmek için tekrar vizyona bile sokuldu. Gerçek bir sinema efsanesi. **(Netflix)**

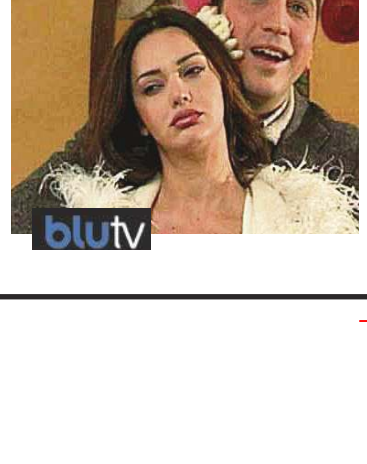
The SleepOver: Ciddiyet seviyesi olarak *Inception*'dan bambaşka bir yere atlıyor ve ergen komedisine gidiyoruz. Topluca yatıya kalan bir grup ergenden ev sahibi olanın annesinin sırları ortaya dökülüyor. Tanık korumadaki eski bir hırsızın başı tam da o gece belaya giriyor ve komik bir macera ortaya çıkıyor. **(Netflix)**

Yesterday: Film uyku ve rüya üzerine kurulu olmasa da bütün hikayeyi oluşturan Jack'in kaza sonrası uyuduğu o anda yaşananlar. Kozmik bir sebepten bütün dünya Beatles'ı unuturken, bunu unutmayan nadir kişilerden biri başarısız bir müzisyen. Sonrasında da Beatles'ın şarkılarıyla tarihin en büyüğü haline geliyor. Gayet keyifli ve şarkılı bir yapım. **(Netflix)**

İşe Yarar Bir Şey: Pelin Esmer'in filmi 2017'de yayınlandığında büyük etki yaratmıştı. Başak Köklükaya ve Öykü Karayel'in birçok ödül de kazandığı performansları bir tren yolculuğunun hikayesi aslında. Ancak yolculuğun sonunda sonsuza kadar uyumak isteyen bir adam onları bekliyor. Tekrar izlemek için asla erken değil. **(BluTV)**

Ruhsar: Türkiye'deki dizilerin büyük rüyasıydı *Ruhsar*. Ölen eşinin sürekli yanına gelen ruhuyla aşkını yaşamayı sürdüren Mazhar'ın yaşadıkları komik olduğu kadar acıklı. Yağmur damlalarıyla ahiretten dünyaya gelebilen Ruhsar büyük fenomendi. Cem Davran ve Hande Ataizi de elbette. **(BluTV)**

TATİLLER

Son tatilciler de bavulları toplayıp evlere dönerken, bir sonraki yazı şimdiden özlemeye başlayanlara hayaller kurduracak çeşit çeşit filmler

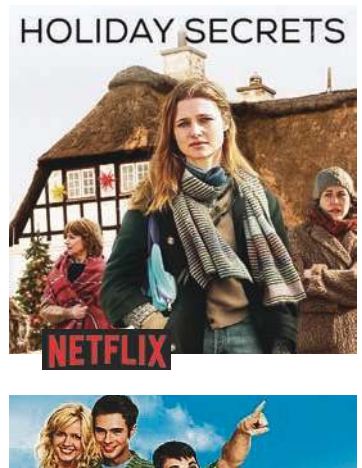
Holiday in the Wild: Kocasıyla ikinci balayına çıkmak isterken terk edilen bir kadının, yalnız başına çıktığı tatilde kendini -ve elbette- aşkı bulma hikayesi. Üstelik Zambiya'da ve "vahşi" topraklarda. Konu aşk filmiyse basit hikayeler her zaman güzeldir.

Amazing Vacation Rentals: Üç gezgin dünyayı geziyor, kiralık tatil evlerinde konaklıyor ve hangi bütçeyle nerede kalınacağını söylüyor. Evet, ülke dışında tatil yapmak giderek zorlaşıyor ama hayali her zaman güzel. Üstelik iki sezonluk seri çok eğlenceli.

The Birthday Cake: Mr Bean's Holiday: *Mr. Bean*'i sever misiniz? Bir fenomen olan karakterimiz bu kez Fransa'ya tatile gidiyor. Yaşadığı kültürel zorlanmaya bir de karıştığı çocuk kaçırma vakası ekleniyor. Uçuk kaçık bir komedi arıyorsanız tam size göre.

Holiday Secrets: Noel tatilinde bir araya gelen bir aile ve ortaya çıkan sırları. Tatil filmi dediğinizde aklınıza sadece çerez hikayeler gelmiyorsa, üç bölümlük bu mini dizi tam size göre. İskandinav yapımlarını andıran bir Alman dizisi. Şimdiden hafif bir gerildiniz değil mi?

Road Trip / Euro Trip: Hollywood sinemasının 2000'lerin başındaki anlayışını çok iyi anlatan iki film. İkisinde de sevdiğinin peşinde oradan oraya dolaşan bir çocuk, yanındaki kafa bir arkadaşı bir de inek öğrenciyle birlikte gezici bir hikaye. Biraz tatil bolca macera.

DERLEYEN: MEHMET DİNLER

İstanbul Devlet Opera ve Balesi, Beethoven'ın yazdığı tek opera Fidelio'yu sahneliyor. 2 perdeden oluşan Fidelio, 25 Eylül 16.00'da Kadıköy Süreyya Operası'nda.

Art Basel'in heyecanlı dönüşü

Dünyanın en prestijli sanat fuarı Art Basel'in 51'incisi 26 Eylül'e kadar 272 galerinin katılımı ile gerçekleştiriliyor. Salonlara girmek için çok sıkı Covid testi prosedürlerine uymak gerekiyor

MELANIE GERLIS

Hauser & Wirth galerisinin kurucu ortağı Iwan Wirth, "Sanat fuarlarının gerçek dünyayla sınırlı olduğu günler geride kaldı" diyor. Ama fiziksel etkinlikleri bir kalemde silmek mümkün değil. Tüm olumsuzluklara rağmen bu hafta İsviçre'de başlayan Art Basel'de Wirth'ünki de dahil 272 galerinin yanı sıra, dünyanın her yerinden çok sayıda koleksiyoner hazır bulunuyor. Dünyanın en prestijli sanat fuarının 51.si geçen yıl ertelenince bu seneye kalmıştı.

Aslında şartlar hala ideal değil; Covid-19 devam ediyor. ABD İsviçre'ye yapılacak seyahatler için uyarıda bulundu, üstelik Art Basel'deki salonlara girmek için çok sıkı test prosedürlerine uymak gerekiyor. Pandemiden önce sanat camiası ve alıcılar "fuar yorgunluğundan" şikayetçiydi; çok kısa süreli çok fazla fuarın olduğu düşünülüyordu. Ama şimdi tüm lojistik zorluklara karşın hem sergi sahipleri hem de fuarlara gidenler gerçek dünyadaki etkinliklerin enerjisini – ve yüksek maliyetini – tercih ediyor gibi görünüyor.

Art Basel global direktörü Marc Spiegler, yeni sanatçıların fiziksel fuarlarda giderek artan satış oranlarından yararlandığını düşünüyor: "Her ne kadar galeriler [sanat fuarlarına katılmayarak] maliyetleri kısmış olsalar da, satışlarda yaşadıkları düşüş daha ciddi oldu. Fuarlar olmadan, sanatçılarınızı her zamanki gibi finanse edemiyorsunuz. Bu yüzden galeriler geri dönmek zorunda."

> **Galericiler ve koleksiyonerler Basel'de geçmiş yıllardaki kadar olmasa bile belli oranda iş yapmayı umuyor.**

Bu yılki Art Basel geçmiş yıllardaki gibi kalabalık değil; ancak uzaklardan gelen, başkalarıyla temas kuran ve birbirine sahip çıkan epey koleksiyoner var. Koleksiyoner Catherine Petitgas, "Art Basel sanat dünyası ekosisteminin olmazsa olmaz bir parçası ve böyle zorlu bir yılda bu fuarı desteklemenin önemli olduğunu düşünüyorum" diyor.

İsviçre Çağdaş Sanat Enstitüsü başkanı Simon Castets'in Basel'e gelişinin bir sebebi de pandeminin etkisi. "İsviçreli kurum ve kişilerle olan ilişkilerimiz olmadan var olamayız… 18 aydır ABD'ye gelememelerine rağmen yanımızda duran destekçilerimizle irtibatta kalmak için burada olmamız gerekiyor" diyor. Fuarın bu yıl daha yerel bir havada geçmesi beklense de, burası iyi kazanç elde etmek için uygun bir bölge. Gagosian Gallery direktörü Stefan Ratibor, "Art Basel başarısını güçlü İsviçreli, Fransız ve Alman koleksiyonerlere borçlu" diyor. "Üstelik fuarın artık dijital versiyonu da mevcut; bu sayede uluslararası katılımcılar da yanımızda."

Geçen yıl yapılamayan fuara bu yıl da Covid önlemleri nedeniyle az sayıda sanatsever kabul ediliyor.

Ratibor'un galerisi de tüm şartları zorlayanlardan: Fuara Glenn Brown'un "Im Gestein" (2019-21), Albert Oehlen'in "u.b.B. 6" (2020) ve Urs Fischer'in 3.65 metre yüksekliğindeki "Better Halves Bitter Ends" (2020) adlı eserleriyle katılıyor (üç eserin fiyatları 900 bin ila 3 milyon dolar arasında değişiyor). Eski alışkanlıkları hatırlamak için doğru zaman olduğuna dair bir hissiyat da var. Bu sezon şu ana kadar New York'ta, her ikisi de yeni mekanlarda gerçekleştirilen The Armory Show ve Independent gayet başarılı geçti; çok sayıda eseri sınırlı stant ve kabinler yerine London's Eye gibi sembol bir yapı içinde bir araya getiren yepyeni London's Eye of the Collector da oldukça iyi iş çıkardı.

Umutlar büyük

Öte yandan Hauser & Wirth dijital seçeneklerini ve sunumlarını artırıyor. Buna kendi internet sitesindeki daha interaktif görüntüleme aracı, günlük Art Basel Günlükleri vlogu ve satış direktörlerinin fuarda herkesle her yerde konuşabilmesini sağlayan canlı sohbet özelliği de dahil. Galerinin Art Basel'e getirdiği eserler arasında Zeng Fanzhi'nin "İsimsiz (Yellow)" (2021, 1.8 milyon dolar), Jack Whitten'in son heykel çalışması "Shark Bait" (2016, 3 milyon dolar) ve Maria Lassnig'in "Schweinderln (Domuzcuklar)" (2007, 550 bin euro) adlı eserleri yer alıyor.

Galericiler ve koleksiyonerler Basel'de geçmiş yıllardaki kadar olmasa bile belli oranda iş yapmayı umuyor. Brown, "Birkaç eser satmazsam veya ilginç insanlarla tanışmazsam hem şaşırır hem de hayal kırıklığına uğrarım" diye konuşuyor. Gagosian'dan Ratibor ise şunları söylüyor: "2019 gibi olmayacak; ama süpermarkete gitmek bile o zamankinden farklı. Hepimiz Art Basel başarılı olsun istiyoruz, bu yüzden yola devam etmemiz gerekiyor." •

Aşina bir yabancılaşma

İstanbul'da Ferda Art Platform'da açılan *Redimeyd* ve 2019'da pandemiden önce Bayburt'ta Baksı Müzesi'nde açılan ve hala devam eden *Aşina* sergileri; Şakir Gökçebağ'ın nesnelerle ve mekânla kurduğu aşinalık oyununun en taze örnekleri

Baksı Müzesi Arşivi - Şakir Gökçebağ, *Aşina*.

Çevremizi saran, günlük işlerimizi kolaylaştıran endüstriyel üretimin sıradan şeyleri, sanat üretimine türlü yollarla dahil oldu ve olmaya devam ediyor. DADA ve Sürrealizm, sanat tarihi içinde bu temasın en kuvvetli örneklerini saklar. Nesneler, gerçekliklerini koruyan görüntüler olarak sanatın içindedirler lakin işlev çoktan ortamı terk etmiştir. Hemen burada; bakınız Marcel Duchamp'ın 1917 tarihli *Çeşme* isimli heykeli demeliyim. Yahut 1930'lar Paris'inde açılan türlü nesne ile dolup taşan sürrealizm sergilerini de hatırlatmalıyım. Nesneler sanatın her döneminde imge olarak resimde yahut tutkulu bir koleksiyonerin vitrininde ve nihayet 20. yüzyılın başında avangard sanatçıların rotasında hep var oldu.

TEMAS/YORUM

NAZLI PEKTAŞ

nazlipektas@gmail.com

Türkçe çevirisi ile hazır nesne; İngilizce "Readymade"; sanatçının alışılagelen estetiğe meydan okuduğu, metaforlar yüklediği ve oyun oynadığı bir alanda var olmaya devam ediyor. Hamburg'da yaşayan ve çalışan Şakir Gökçebağ da nesnelerle öteden beri kendine özgü üretim diliyle oynayan bir sanatçı.

İstanbul'da eylül ayında Ferda Art Platform'da açılan *Redimeyd* ve 2019'da pandemiden önce Bayburt'ta Baksı Müzesi'nde açılan ve hala devam eden *Aşina* sergileri; Gökçebağ'ın nesnelerle ve mekânla kurduğu aşinalık oyununun en taze örnekleri.

Gökçebağ, her iki sergide de farklı malzemeleri bir araya getiren heykeller ve enstalasyonlar yapıyor. Gündelik hayatın içinden çıkan mandallar fırçalar, süpürgeler, halılar, pompalar, süzgeçler, kevgirler, egişler… Bunlar ve öteden beri üretimine dahil olan nesneler: ayakkabılar, gömlekler…

Nesnelerin olağan işlevleri Gökçebağ'ın üretiminde silinir. İzleyici sıradan olana bakarken olağan dışı oluşu, aşina bir yabancılaşma eşliğinde kabul eder. Az önce mandal olan şimdi bir heykeldir. Kevgirler duvarda yeni bir kaligrafi yaratmak üzerelerdir. Halı, üzerindeki onca natüralist anlatıyı bırakıp, parçalanıp kesilerek soyut geometrik bir görüntüye dönüşmüştür. Tuvalet pompalarını ve sinileri başka bir dünyadan gelen hibrit nesneler sanabilirsiniz. Gömlekler adeta dikişlerinden koparılarak geometrik bir duvar heykeli olurlar. Fırçalar, çoğalarak ve farklı biçimlerde dizilerek yeniden yapılanırlar.

Ferda Art Platform - Şakir Gökçebağ, *Redimeyd, Mandal Yerleştirme, Edisyon 7*, 80x24x14.5 cm, 2020.

Şakir Gökçebağ çoğunlukla iki alanda çalışır. Bir yandan, gündelik nesneleri dönüştürerek heykeller ve enstalasyonlar yapar ki bu çalışmalarının ana eksenini oluşturmakta. Öte yandan sebzeleri ve meyveleri keserek/ekleyerek ve geometrik kompozisyonlar yapıp fotoğraflar. Zaman zaman da çalıştığı mekanları dokuları fotoğraflayarak yeni görüntüler elde eder.

Nesneler, Gökçebağ'ın mahir bakışıyla yeni bir varoluş kazanır. Üstelik biçimlerinin sunduğu plastik imkanları kaybetmeden… Nesneler ve üretimine dahil ettiği organik türlü şey, matematik içeren bir yorumla dönüşür. Ortaya çıkan yeni görüntüye melez bir şey demek mümkün elbette. Fakat bu şeyler; bakışımızı yakalayan aşinalıklarıyla yerel olanın evrenselle, kesintisiz bir temasla iç içe geçtiği görüntülerdir.

Gökçebağ, bir yandan aşina olduklarımız hakkında düşündürür. Diğer yandan da samimi diliyle sanatın ve hayal gücünün kolayca temas edilebilir bir yanı olabileceğini gösterir. Dahası, 1960'ların devrimci sanat hareketlerinden Fluxus'un sanatı ve yaşamı bütünleştirme dürtüsüne ve sanatın kendisinin de eleştirilebilir olma düşüncesine ustalıklı bir mizahla sahip çıkarak…

* Ferda Art Platform'da açılan Şakir Gökçebağ'ın *Redimeyd* sergisini 15 Ekim'e dek izleyebilirsiniz. •

Hulki Aktunç'u unutturmamak

Kendisini şahsen tanıyana kadar birçok kitabını okumuştum. Yazabileceklerimi yazmaya çalıştığım günlerdi. Ne yapmam gerektiğini henüz tam bilmeden… Çok okuyarak da ama aynı zamanda… *Gidenler Dönmeyenler* ilk okuduğum kitabıydı. Hikâyelerdeki o anlatıma hayran kalmıştım. Nasıl da ilham vericiydiler. Hatta yol gösterici… Ayrıca kitabın adı da ne çok çağrışımla yüklüydü. Farklı anlatım yolları bulmam gerektiğini bir daha fark etmiştim. Deneyecektim. Hatalar yaparak… Karşılaşmamıza daha vardı.

Yazılanlar ve kalanlar

Aradan yıllar akıp gitti. Başka kitaplarını da okudum. *Bir Çağ Yangını*'nı, *Kurtarılmış Haziran*'ı, *Ten ve Gölge*'yi, hâlâ arada sırada karıştırdığım, bazen de hikâye kitabı tadı alarak okuduğum *Erotologya* ile hazırlığı yirmi yıl sürmüş *Büyük Argo Sözlüğü*'nü de… Nevi şahsına münhasır bir yazar olmasının yanı sıra çok değerli bir kültür insanıyla karşı karşıya bulunduğumu her okumada biraz daha iyi anlayarak…

Bunları hatırlıyorum da, ilk kez ne zaman, nerede sohbet ettiğimizi şimdi çıkaramıyorum ne yazık ki… Anılar yine birbirine karışmış. Hangisi daha önceydi, hangisi daha sonra, hatırlayamayacak kadar… Ama anlar… Bazı anlar hafızama öyle kazınmış ki… Ya birinci ya da ikinci hikâye kitabım çıktıktan sonra, yine hatırlayamadığım bir yerde, yazdıklarım hakkında beni çok yüreklendiren, mütevazılığını da ortaya koyan o satırlarını okuduğumda nasıl da mutlu olmuştum. Hayranlık duyduğum bir yazar tüm açık kalpliliği ile özellikle dilim hakkında övgülerde bulunuyordu. O günden sonra daha iyi görecektim birçok genç yazarı elinden tutma yüce gönüllülüğünü nasıl gösterdiğini. Yıllar sonra da bu tavrın nasıl bir yol göstericilik değeri taşıdığını anlayacaktım.

O anlar ne gösteriyordu?

Ondan bana kalan bu kadar değil ama. Öyle olsaydı bu yazıyı başka bir yerde durmayı seçerek yazardım. Ama hayat bizi, benim için o kadar değerli anlar için buluşturdu ki… Bir keresinde, onu ortaklarından biri olduğu Yaratım/FCB reklam ajansında görmeye gitmiştim. Artık tanışmış bulunuyorduk. O günlerdeki ortak yayıncımız Atıl Ant ile bir öğle yemeğine gitmemizin üzerinden birkaç ay geçmişti. Benimle hayatındaki çok derin bir sırrı paylaştığı bir yemekti. Bu sırrın getirdiği hikâyeyi zamanla uzun uzun konuşacaktık. Beni o günlerde bir dert ortağı gibi görmesi nasıl da onurlandırıcıydı… Ajansta kendisini ziyaret ettiğim o günse içim çok sıkkındı. Vaktimi fazlasıyla aldığını gördüğüm, sevmediğim bir işte çalışmaktan, dolayısıyla da istediklerimi, istediğim şekilde yazamamaktan nasıl da şikayetçiydim. Dikkatle dinlemişti. Ardından masasının üstünde bulunan bilgisayarının her zaman gözünün önünde olduğunu söylemişti. İş arasında bile her an oraya bir iki satır yazabiliyordu. O gün bana yazmanın bir yazarın hayatının her anında bulunduğunu büyük bir zarafetle anlatmıştı.

Birlikte şehir gezileri yaptığımız günler de olmuştu. Daha doğrusu onun beni götürdüğü yerler… Bir keresinde Asmalımescit'teki Eren Kitabevi'ne gitmiştik. Bana bir roman almıştı, mutlaka okumam gerektiğini söyleyerek. Bu romanın ilk Türkçe roman olduğu bilgisini ekleyerek aynı zamanda. İlk olarak kabul edilen *Taaşşuk-u Talat ve Fitnat*'tan yirmi yılı aşkın bir süre önce yayımlanmıştı. Tek farkı Arap harfleri ile değil de Ermeni harfleriyle yazılmış olmasıydı. Adı *Akabi Hikâyesi*'ydi. Yazarı da Osmanlı'da önemli devlet hizmetlerinde bulunmuş Vartan Paşa'ydı.

Laf arasında ilginç tespitlerde de bulunurdu. "İki tür azınlık var' demişti bir keresinde, "Etnik azınlık ve etik azınlık"… Kelimelerle oynamayı severdi. Hatta bu işin ustasıydı. Bir cambazlık değildi ama o anda yaptığı. Söylediklerinin derinliği vardı. Bu lafları da yol gösterici gibi gördüm.

Kendisiyle paylaştıklarımın tümünü bu yazıya sığdıramam. Onlara da hak ettiği daha uzun bir yazıda yer veririm artık.

29 Ocak 2011 tarihindeki cenaze merasimine çok yazar gelmişti. Oğulları tabutunu çok sevdiğimiz Fenerbahçe'nin sarı lacivert bayrağına sarmıştı. En çok onun için mi ağlamak istemiştim?

Aktunç edebiyatımızın aydınlık yüzüydü.

İGART

Sanatın Dünyaya Açılan Kapısı

İstanbul Havalimanı,
kültürlerin buluşma noktası olma yolculuğunda
attığı ilk büyük adım **İGART** ile
sanat projeleri yarışmalarını hayata geçiriyor.

Istanbul Airport iGA

1.000.000 TL YARIŞMA TELİFİ ÖDÜLÜ

www.igart.istanbul

o2 16 CMYK